

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

DIPLOMSKA NALOGA

NINA POLJAK

2017

DIPLOMSKA NALOGA

NINA POLJAK

KOPER, 2017

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

Diplomska naloga

VPLIV ZNANJA TUJIH JEZIKOV NA
ZAPOS LJIVOST

Nina Poljak

Koper, 2017

Mentor: doc. dr. Igor Rižnar

POVZETEK

Globalizacija ni spremenila samo ekonomije sveta, temveč je spremenila tudi trg zaposlovanja. Danes je znanje tujih jezikov ena izmed najpomembnejših kompetenc posameznika pri iskanju zaposlitve. Kandidati, ki govorijo tuji jezik, so bolj konkurenčni pri iskanju zaposlitve in hitreje najdejo zaposlitev. Najbolj razširjen tuji jezik je angleščina, sledijo ji še francoščina, italijanščina, španščina... Delodajalci med zaposlitvenim intervjujem preverjajo stopnjo znanja tujega jezika pri kandidatih, stopnjo preverjajo z ustnimi ali pisnimi testi. V empiričnem delu sem izvedla raziskavo, s katero sem prišla do ugotovitev, da podjetja pogosto delujejo na tujih trgih in da jim je znanje tujih jezikov njihovih zaposlenih zelo pomembno. Delodajalcem so jezikovna usposabljanja pomembna in zato v njih veliko vlagajo.

Ključne besede: znanje tujih jezikov, zaposljivost, tuji trgi, jezikovna usposabljanja, mobilnost

SUMMARY

Globalisation changes not only economy, but also employability. Today, a knowledge of a foreign language is becoming increasingly important and individuals, who speak foreign languages, are more competitive on the labour market. The companies want employees, who speak one or more foreign languages. The most important foreign language is English. Other useful languages are also German, Spanish, French, Italian ... The individuals, who speak foreign languages, find a job faster. The demand for speakers of foreign languages grows with the size of the companies. The employers also test the level of knowledge of foreign languages with papers, which are add to the CV, or also with oral or written tests during the job interview. With the research, I found out that many companies work on the foreign markets, therefore they highly value the employees who speak foreign languages.

Keywords: employability, foreign languages, language learning, mobility

UDK: 005.953:81'24(043.2)

VSEBINA

1 Uvod	1
1.1 Opredelitev problema	1
1.2 Namen in cilji diplomskega dela	2
1.3 Uporabljene metode.....	3
1.4 Predpostavke in omejitve diplomskega dela	3
2 Teoretični del	4
2.1 Znanje tujih jezikov	4
2.2 Tuji jezik.....	4
2.3 Prednosti govorjenja tujih jezikov	5
2.4 Po katerih jezikih se povprašuje?	6
3 Povezava med znanjem tujih jezikov in zaposljivostjo	8
3.1 Zaposljivost in znanje tujih jezikov	8
3.2 Ali se povpraševanje po znanju tujih jezikov razlikuje glede na delodajalca?	10
3.3 Kako delodajalci preverijo znanje tujega jezika pri zaposlenih?	11
3.4 Katera stopnja znanja tujega jezika je potrebna?.....	12
3.5 Kako lahko izboljšamo znanje tujih jezikov?	14
3.6 Mobilnost.....	16
3.7 Stanje v Sloveniji.....	18
4 Raziskava	20
4.1 Hipoteze	20
4.2 Metoda pridobivanja in zbiranja podatkov	21
4.4 Interpretacija	21
4.4 Preverjanje hipotez	30
5 Sklep	33
Literatura	37
Viri	38
Priloge	39

PREGLEDNICE

Preglednica 1: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Katera je glavna dejavnost (glede na standardno klasifikacijo dejavnosti), s katero se ukvarja vaše podjetje?"	22
Preglednica 2: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Kam po velikosti spada vaše podjetje glede na Zakon o gospodarskih družbah?"	22
Preglednica 3: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali se vam zdi znanje tujih jezikov vaših zaposlenih pomembno?"	23
Preglednica 4: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali vaše podjetje deluje na tujih trgih?"	23
Preglednica 5: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Na katerih tujih trgih deluje vaše podjetje?"	24
Preglednica 6: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali hitreje zaposlite kandidata, ki ima znanje tujih jezikov, kot kandidata, ki tega znanja nima?"	25
Preglednica 7: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali zahtevate znanje več tujih jezikov?"	25
Preglednica 8: Število (F) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Kako pomembno se vam zdi znanje posameznega jezika pri vaših zaposlenih?"	26
Preglednica 9: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali na razgovoru za delo preverite znanje tujega jezika?"	28
Preglednica 10: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Na kakšen način poleg pisnih potrdil še preverite znanje tujega jezika?"	29
Preglednica 11: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali menite, da se bo potreba po znanju tujih jezikov z leti še stopnjevala?"	29
Preglednica 12: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali vaše podjetje vlaga v jezikovna usposabljanja zaposlenih?"	30
Preglednica 13: Preglednica potrjenih in ovrženih hipotez.....	32

SLIKE

Slika 1: Struktura (%) odgovorov na trditev, da je angleščina zelo pomemben jezik v podjetju	28
--	----

1 UVOD

1.1 Opredelitev problema

Živimo v času globalizacije, ki občutno spreminja svet. Proces globalizacije nima vpliva le na ekonomijo sveta, ampak vpliva tudi na zaposljivost. Danes postaja znanje tujih jezikov vse pomembnejše in posamezniki z dobrim znanjem tujih jezikov so v procesu zaposlovanja konkurenčnejši.

V diplomski nalogi bom najprej predstavila teoretična izhodišča, ki se dotikajo tujih jezikov in zaposljivosti. Predstavila bom, kakšno je stanje znanja tujih jezikov na območju Evropske unije, kako se lahko stanje izboljša in kakšno vlogo ima pri vsem tem Evropska unija. V diplomski nalogi želim ugotoviti, ali znanje tujih jezikov pripomore k hitrejši pridobitvi zaposlitve.

»Znanje jezika ni samo nekaj, kar se naučiš v šoli in z zaposlitvijo pozabiš, saj prav z zaposlitvijo znanje jezika pridobi drugačno vrednost. Narava svetovnega gospodarstva se spreminja in zahteva mnoga nova znanja, med katerimi je tudi znanje jezikov. Jezikovno znanje dobiva z globalizacijo nove razsežnosti in drugačno vrednost« (Zver 2012, 54).

Budal (2013) navaja, da v današnjem času večina podjetij posluje s tujino, zato postaja znanje tujih jezikov vedno bolj iskana kompetenca pri zaposlenih. Podjetja imajo zaradi neznanja tujih jezikov škodo. Uvozno usmerjena podjetja izgubijo na leto več kot desetino poslov zaradi neznanja tujih jezikov. V povprečju torej ta podjetja v treh letih izgubijo 325 000 evrov. V velikih podjetjih, ki delujejo na mednarodnih trgih, zaposleni prihajajo iz različnih kultur in govorijo različne jezike, zato nemalokrat prihaja do težav in konfliktov zaradi neznanja jezika. Rezultat tega pa je, da nastanejo zaradi pomanjkanja jezikovnih kompetenc v podjetju stroški (Lang 1986 v Zver 2012, 55).

Zver (2012, 54) navaja tudi, da na uspeh in razvoj poklicne kariere posameznikov vpliva tudi znanje jezikov. Na delovnih mestih, kjer je pomembna komunikacija s strankami, igra pomembno vlogo znanje jezikov, saj so zaposleni, ki imajo jezikovne kompetence, uspešnejši pri pogajanjih in pri podpisih pogodb. Znanje tujih jezikov je pomembno tudi pri iskanju zaposlitve, pri napredovanju na boljše delovno mesto ter tudi pri poslovnih potovanjih izven države. Organizacije, ki delujejo mednarodno, imajo vedno višje zahteve glede jezikovnih kompetenc svojih zaposlenih. Pomembno je, da so zaposleni sposobni komunicirati v več jezikih. Pri iskanju zaposlitve so v prednosti tisti posamezniki, ki imajo dobro znanje tujih jezikov. To jim omogoča, da ustvarijo boljše odnose s sodelavci, s tistimi, ki so višje na vertikalni lestvici, in tudi s tistimi, ki so nižje. Znanje tujih jezikov nam omogoča samozavestno nastopanje v mednarodnem poslovnem prostoru, učinkovito komuniciranje s tujimi poslovnimi partnerji, spremljanje aktualnih poslovnih novosti v tujih medijih ter povečuje mobilnost pri izobraževanju in na trgu dela (Tuš, 2016).

Potreba po znanju tujih jezikov v podjetjih narašča z velikostjo podjetij, saj ta več poslujejo na mednarodnih trgih ali pa so del verige podjetji v več državah. Zahteve po znanju tujih jezikov pa se razlikujejo tudi glede na delovno mesto (Evropska Komisija, 2015).

Evropska komisija želi stanje znanja tujih jezikov izboljšati. Da bi posameznike spomnili na to, kako pomembno je znanje tujih jezikov, so leta 2001 razglasili tudi evropski dan jezikov, ki ga obeležujemo 26. septembra (Evropska komisija). Evropska Unija promovira tudi študijske izmenjave. En primer študijske izmenjave je Erasmus, kjer študentje iz različnih letnikov odidejo na nekajmesečni študij v drugo državo (Drobnič 2009, 256). Tudi podjetja veliko vlagajo v izobraževanje svojih zaposlenih, zato gradijo strategijo za izboljšanje znanja tujih jezikov (Evropska komisija 2011, 9–12). Flander (2012, 94) pravi, da dajejo podjetja v zadnjem času velik poudarek mednarodni mobilnosti.

1.2 Namen in cilji diplomskega dela

Proces globalizacije je v zadnjih letih občutno spremenil ekonomijo sveta, to pa je posledično vplivalo tudi na zaposlitveni trg. Danes imajo delodajalci drugačne zahteve glede kompetenc svojih zaposlenih, kot so jih imeli v preteklosti. Znanje tujih jezikov je postala ena izmed bolj pomembnih kompetenc, ki jih delodajalci zahtevajo.

V diplomski nalogi bom s preučevanjem domače in tuje literature skušala opredeliti teoretična izhodišča s področja tujih jezikov in zaposljivosti. Ugotoviti bom poskušala, kako znanje tujih jezikov vpliva na zaposlovanje. Ta vpliv bom poskušala raziskati tudi z empirično raziskavo.

Cilji diplomskega dela so naslednji:

- pregledati in preučiti literaturo v zvezi s tujimi jeziki in zaposlovanjem,
- opredeliti ključne pojme v zvezi z znanjem tujih jezikov in zaposljivostjo,
- ugotoviti, kakšno vlogo ima znanje tujih jezikov pri zaposlovanju,
- ugotoviti, kakšno je stanje na področju znanja tujih jezikov,
- ugotoviti vlogo Evropske unije pri izboljšanju znanja tujih jezikov,
- sestaviti anketni vprašalnik in izvesti raziskavo,
- analizirati dobljene podatke in jih interpretirati,
- potrditi ali ovreči hipoteze,
- oblikovati sklep in navesti možnosti za izboljšavo diplomske naloge.

V diplomski nalogi sem postavila tudi hipoteze, ki so zapisane in interpretirane v empiričnem delu diplomske naloge.

1.3 Uporabljene metode

Diplomska naloga bo sestavljena iz dveh delov, iz teoretičnega in empiričnega.

V teoretičnem delu bom preučevala literaturo, tujo in domačo, torej bom uporabila sekundarne vire, ki so dostopni na internetu in v knjižnici.

Drugi del pa bo empiričen. Za ta del bom uporabljala primarne vire, ki jih bom pridobila z anketnim vprašalnikom. Pred začetkom snovanja anketnega vprašalnika bom postavila hipoteze, ki jih bom po opravljeni analizi ovrgla ali potrdila. Anketni vprašalnik bo v spletni obliki, saj bom te anketne vprašalnike pošiljala na različne elektronske naslove podjetij na območju Slovenije. Vprašalnik bo sestavljen iz vprašanj zaprtega in odprtega tipa. Dobljene podatke bom nato analizirala in interpretirala.

1.4 Predpostavke in omejitve diplomskega dela

Predpostavljam, da posameznik hitreje dobi zaposlitev, če ima znanje tujih jezikov. Delodajalci cenijo znanje tujih jezikov in zaposlene z jezikovnimi kompetencami hitreje zaposlijo.

Predpostavljam, da je znanje tujih jezikov zaposlenih za delodajalce zelo pomembno, saj vpliva na uspešnost podjetij na mednarodnih trgih.

Glavna omejitev moje diplomske naloge je predvsem pomanjkanje slovenske literature s preučevanega področja. Omejitev diplomske naloge pomeni tudi premajhen vzorec, saj so bila podjetja zelo nezainteresirana za reševanje anketnih vprašalnikov.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Znanje tujih jezikov

Ljudje smo edina živa bitja, ki se sporazumevamo z govorjenjem. Že od rojstva se učimo sporazumevanja z govorjenjem. Običajno komuniciramo z enim jezikom, ki je naš materni jezik. Maternega jezika se torej naučimo doma, v krogu družine. SSKJ (2017) navaja, da se maternega jezika naučimo iz okolja, zlasti se ga otroci naučijo od matere. V času globalizacije pa ni dovolj, da se lahko sporazumevamo samo v maternem jeziku. Če želimo biti konkurenčni na trgu delovne sile in v okolju, kjer živimo, se moramo znati sporazumovati tudi v drugem tujem jeziku, zato je priporočljivo, če se učimo tudi tujih jezikov. V današnjem času je postalo učenje tujih jezikov pomembna investicija v prihodnost posameznikov in pomemben dejavnik za razvoj poklicne kariere. Pomembna je tudi izbira oziroma odločitev, katerega tujega jezika naj se učimo, saj niso vsi jeziki enako pomembni in uporabni. Več o tem sledi v nadaljevanju.

»Jezik je pomembno sredstvo komunikacije, nekakšno socialno orodje, bistveno za interakcijo z družbo. Prav jezik je tisti člen, ki zaznamuje družbo ter povezuje oziroma razdvaja ljudi. Sobivanje dveh ali več jezikovnih zvrsti na območju določene družbenopolitične skupnosti opredeli družbo kot večkulturno. Stiki med jeziki odsevajo družbene odnose, ki vplivajo na različne jezikovne procese, kot na primer na ohranjanje jezika, jezikovno prilagajanje ali opuščanje jezika« (Novak Lukanovič 2003, 1–17 v Zver 2012, 53).

»Znanje jezika ni samo nekaj, kar se naučiš v šoli in z zaposlitvijo pozabiš, saj prav z zaposlitvijo znanje jezika pridobi drugačno vrednost. Narava svetovnega gospodarstva se spreminja in zahteva mnoga nova znanja, med katerimi je tudi znanje jezikov. Jezikovno znanje dobiva z globalizacijo nove razsežnosti in drugačno vrednost« (Zver 2012, 54).

2.2 Tuji jezik

Tuji jezik je jezik, ki ni materni. Tuji jezik navadno ni govorjen v državi, v kateri se rodimo in odraščamo, oziroma je jezik, ki ni govorjen v naši državi oziroma v krogu družine, kjer odraščamo (Dictionary.com's 21st Century Lexicon).

Obstajajo pa tudi posamezniki, ki govorijo več maternih jezikov. Ti posamezniki so se učili dveh ali več jezikov že od rojstva, vendar ima največ ljudi en materni jezik. Najbolj razširjen materni jezik v Evropski uniji je nemščina, nato ji sledijo italijanščina, angleščina, francoščina, španščina in poljščina (European Commission, Special Eurobarometer 386, 2012).

Na območju Evropske unije se danes ljudje pogovarjajo v več jezikih. Danes je v Evropski uniji uradnih 24 jezikov, držav članic pa je 28. Uradnih jezikov je manj, ker v nekaterih državah govorijo enak jezik, res pa je, da so med uradnimi jeziki tudi nekateri regionalni jeziki, npr.

katalonščina in valižanščina. Uradni jezik se sprejme na podlagi dogovora, ki ga sklenita Evropski svet in država članica, ki želi, da njen jezik postane uradni jezik v Evropski uniji. V Evropski uniji se trudijo vzpostaviti jezikovno enakopravnost, zato politika Evropske komisije narekuje, da lahko državljani Evropske unije pišejo Evropski komisiji v svojem jeziku in v tem jeziku morajo dobiti tudi odgovor. Vsi prebivalci Evropske unije morajo sprejeto zakonodajo in pomembne dokumente Evropske unije dobiti prevedene v jezik svoje države. Na sestankih med državami članicami Evropske unije lahko govorijo vsi udeleženci v svojem jeziku, prav tako je omogočeno tudi prevajanje vseh zasedanj Sveta Evropske unije in Evropskega sveta v vse uradne jezike Evropske unije. Tukaj imajo pomembno vlogo tudi prevajalci in tolmači. V organih Evropske unije je zaposlenih okoli 4300 prevajalcev in okoli 800 tolmačev. Stroški prevajanja in tolmačenja pa naj bi po ocenah Evropske unije znašali nekoliko manj kot odstotek letnega proračuna Evropske unije, to znese približno 2 evra na posameznega državljanu Evropske unije na leto (Evropska unija).

Poročilo Evropske komisije kaže, da malo več kot polovica (54 %) Evropejcev govori še en jezik poleg maternega jezika, četrtnina (25 %) jih govori dva tuja jezika in samo 10 % Evropejcev govori tri tuje jezike. Približno 46 % Evropejcev pa govori samo svoj materni jezik. Večina prebivalcev Luksemburga, Nizozemske, Slovenije, Mlate, Danske, Litve in Latvije govori dva tuja jezika (European Commission, Special Eurobarometer 386, 2012).

Na znanje tujih jezikov vplivajo različne okoliščine, med njimi tudi socialno-demografske značilnosti posameznikov, velik vpliv imajo starost, socialni status, leta šolanja in čas, ki ga posameznik preživi na internetu. Dva tuja jezika govorijo mladi, tisti, ki se še šolajo, tisti, ki imajo v lasti kakšna podjetja ali pa so na vodilnih funkcijah, in tisti, ki dnevno uporabljajo internet (European Commission, Special Eurobarometer 386, 2012).

Medtem ko je nemščina najbolj razširjen materni jezik v Evropski uniji, pa je angleščina najbolj razširjen tuji jezik v Evropski uniji. Angleščini sledijo še francoščina, nemščina, španščina in ruščina. Najbolj uporaben tuji jezik z vidika osebnostnega razvoja je angleščina, nato ji sledijo nemščina, francoščina, španščina, kitajščina, italijanščina in ruščina (European Commission, Special Eurobarometer 386, 2012).

2.3 Prednosti govorjenja tujih jezikov

Zaradi globalizacije in vse večjega usmerjanja na mednarodne trge se pomen znanja tujih jezikov vse bolj povečuje. Zaradi globalizacijskih procesov se povečuje kapital. Pri tem imajo veliko vlogo zaposleni, ki lahko komunicirajo v več jezikih in tako dosežejo cilje podjetja (Cameron 2005 v Tver 2012, 56). Zaradi znanja tujih jezikov zaposlenih pa imajo veliko prednosti tudi podjetja, ki lahko posledično delujejo na tujih trgih in s tem večajo prodajo in dobiček.

Po mnenju Evropejcev je največja prednost govorjenja tujih jezikov ta, da si s tem povečamo možnosti za delo v drugi državi. Znanje tujih jezikov je priročno tudi na potovanjih ali na študentski izmenjavi, saj se tam z znanjem tujih jezikov lažje sporazumevamo. Znanje tujih jezikov je uporabno tudi na poslovnih potovanjih. Posameznik pridobi z znanjem tujih jezikov večjo gotovost in samozaupanje v tujini, poleg tega dobi tudi boljše možnosti za zaposlitev, drugi trgovski partnerji in stranke posameznike, ki imajo dobre jezikovne kompetence, bolj cenijo, jim zaupajo in jih bolj spoštujejo. Poleg tega pa posameznik tudi boljše razume poslovno okolje in zaradi tega sprejema boljše poslovne odločitve (Evropska komisija 2011, 4–7).

Znanje tujih jezikov lahko pomaga pri iskanju službe in posledično pri karieri posameznikov. Tekmovanje za delovna mesta je v današnjih časih, ko je brezposelnost visoka, kar težko. Na razgovoru za delo so navadno posamezniki s podobnimi izkušnjami in če imamo znanje tujega jezika, se po tem razlikujemo od ostalih in nam to lahko pomaga, da dobimo zaposlitev. Življenjepisi posameznikov, ki obvladajo še katerega izmed tujih jezikov, so bolj atraktivni in ti posamezniki hitreje najdejo zaposlitev, še posebej v mednarodnih podjetjih. Posamezniki z znanjem tujega jezika imajo na trgu iskalcev zaposlitve boljši položaj. Poleg tega imajo tudi večje možnosti za zaposlitev, saj se lahko zaposlijo tudi v mednarodnih podjetjih ali v tujini. Poleg vseh teh prednosti pa so posamezniki, ki govorijo tuji jezik, tudi bolj kreativni in lažje rešujejo zahtevnejše probleme, saj prej najdejo rešitev. Menjavanje dveh jezikov pa pripomore tudi k večopravilnosti (Doherty, 2016).

Znanje tujih jezikov pride prav tudi kasneje pri zaposlitvi, ne samo pri iskanju zaposlitve. Zaposleni, ki imajo znanje tujega jezika, lahko komunicirajo s strankami z različnih koncev sveta. Če s stranko govorimo v njenem jeziku, je to velika prednost, saj nam stranka zaradi tega bolj zaupa in tudi opazi trud, ki smo ga vložili v to. To lahko pripomore k tesnejšim odnosom med partnerji in strankami (Doherty, 2016). Ljudje, ki govorijo več jezikov, so tudi bolj odprti, več potujejo in spoznavajo nove kulture ter si tako širijo obzorja. Govorjenje več jezikov ima ugoden vpliv tudi na naše možgane, saj z učenjem novega jezika ali s preklapljanjem med enim in drugim jezikom urimo svoje možgane, izboljša se nam spomin ter postanemo večopravilni.

2.4 Po katerih jezikih se povprašuje?

Dobro znanje angleščine je ena izmed osnovnih zahtev delodajalcev. Znanje drugega tujega jezika je lahko prav tako zahteva delodajalcev, sploh v podjetjih, ki delujejo na več tujih trgih, ali pa je le ena izmed koristi, ki jih v podjetje prinese nov zaposleni in tako podjetju odpre vrata na nove tuje trge. Znanje drugega tujega jezika je lahko slabše kot znanje prvega tujega jezika. Pomembnejše za podjetja je ustno izražanje, ki ga zaposleni potrebujejo pri komunikaciji s poslovnimi partnerji in strankami. V finančah in svetovanju pa je večji poudarek na pisanju in branju. Več kot polovica izvozihih podjetij pri poslovanju uporablja angleški jezik, poleg angleščine uporabljajo še nemščino, francoščino, ruščino in španščino (Evropska komisija, 2015).

Za organizacije je postalo že samoumevno, da iskalci zaposlitve ali njihovi zaposleni govorijo angleško, zato vse pogosteje zahtevajo tudi znanje drugega tujega jezika in v tem primeru je to navadno nemščina (Dernovšek, 2016).

Angleščina ni le prevladujoč jezik v svetu, je tudi prevladujoč jezik v mednarodni trgovini. Podjetja jo uporabljajo kot univerzalen oz. »uraden« jezik za sporazumevanje znotraj podjetja, ki delujejo mednarodno. Vendar pa velja znanje angleščine danes že za splošno veščino oz. kompetenco, podobno kot računalniška pismenost, za katero je samoumevno, da jo ljudje obvladajo. V podjetjih jo uporabljajo v poenostavljeni različici, ki se imenuje »srednjeatlantska« angleščina in ni povezana s kulturnimi značilnostmi (Evropska komisija 2011, 4–7).

V nadaljevanju bom predstavila jezike, ki bodo imeli v prihodnosti velik vpliv na svetovni trg.

Španščina spada med pomembnejše jezike na svetu. Španski jezik govorijo v Južni in Osrednji Ameriki, kjer ležijo države, ki so v razvoju, to so Mehika, Argentina, Peru ... Učenje španskega jezika je dobro tudi zato, ker ima ZDA veliko špansko govorečih prebivalcev in če želi podjetje osvojiti tudi te kupce, se mora naučiti njihovega jezika. Poleg tega pa je španščina enostaven jezik za učenje, vsekakor veliko bolj kot kitajščina. Med pomembnejše jezike spada tudi portugalščina. Uporaba tega jezika v zadnjih letih narašča. Brazilija je država v razvoju in postaja ena izmed bogatejših držav na svetu, tu pa je uraden jezik portugalščina. Brazilija ima tudi veliko prebivalcev, razvijajoč telekomunikacijski trg in veliko naravnih bogastev, zaradi česar je ta jezik v zadnjih letih pridobil na pomenu. Sodobna kitajščina oz. mandarinščina je najbolj razširjen jezik na svetu, saj jo kot materni jezik govori kar 1,1 bilijonov ljudi na svetu (Shoshan, 2015).

Kitajska je imela rastoče gospodarstvo tudi v času recesije. Poleg tega ima Kitajska pomembno vlogo tudi v svetovni ekonomiji. Državljeni Kitajske se tudi vse bolj zanimajo za poslovne projekte v Evropi (Vioreanu, 2015).

Med pomembne jezike se uvršča tudi ruščina. Rusija ima zelo stabilen trg, ima veliko naravnih bogastev, v ospredju pa je tudi pri razvijanju informacijske tehnologije. Rusija spada med velike države sveta in zato ruščino govori veliko ljudi; ruščina se uvršča tudi na deveto mesto med najbolj prevajanimi jeziki.

Arabščina se tudi uvršča med jezike, ki jih je danes in v prihodnosti dobro znati. Arabščina se uvršča na peto mesto med najpogosteje govorjenimi jeziki na svetu. Arabsko gospodarstvo ima velik potencial. Arabci zelo cenijo, če posameznik govori njihov jezik, vendar ima arabščina veliko različic oz. dialektov, zato se je zelo težko odločiti, katerega naj se posamezniki učijo.

Nemčija ima enega izmed bolj stabilnih trgov na svetu, poleg tega pa ima tudi najbolj razvito in največje gospodarstvo v Evropi, zato se uvršča med najpomembnejše jezike (Shoshan, 2015).

3 POVEZAVA MED ZNANJEM TUJIH JEZIKOV IN ZAPOSLEJIVOSTJO

3.1 Zaposljivost in znanje tujih jezikov

V Evropi se ljudje spopadajo s podobnimi težavami kot v Sloveniji: mladi težko dobijo zaposlitev, stopnja delovne participacije je nizka, ekonomska rast je prenizka, brezposelnost pa narašča (Kramberger 2007, 12). Zaposljivost je pogoj za zaposlenost. Lahko rečemo, da je zaposljivost sposobnost oziroma kompetenca posameznika, da v delovni dobi, ko je sposoben delati, dobi novo delo, ki mu potem omogoči samostojno preživljanje. Sposobnost oz. kompetenca zaposljivosti ni razvita pri vseh ljudeh, slabše je razvita predvsem pri ranljivih skupinah, kar pripelje do problema zaposljivosti. Ranljive skupine so mladi, ki iščejo svojo prvo zaposlitev, nižje izobraženi, starejši, ki so blizu izteka delovne dobe, tisti, ki imajo ozke kompetence, in posamezniki s telesnimi okvarami (Korver in Oeiji 2004 v Kramberger 2007, 13).

Za problem brezposelnosti pa niso krivi samo posamezniki, temveč nanj vpliva tudi sistem oziroma trg dela. Glavni faktor, ki pri ranljivih skupinah še zaostri nezaposljivost, so negotove sistemske okoliščine na trgu dela. K boljši zaposljivosti pa lahko pripomorejo tudi posamezniki sami, tako da z usposabljanji ali z nadaljnjim izobraževanjem izboljšajo svoje sposobnosti ter se prilagajajo novim razmeram na trgu dela. Ena izmed bolj optimističnih tez je ta, da je delovnih mest dovolj, vendar ljudje, ki so za ta delovna mesta sposobni, zanje niso dovolj usposobljeni (Kramberger 2007, 13).

V Sloveniji je bilo po podatkih STAT-a v prvem četrtletju 2017 med aktivnim prebivalstvom brezposelnih okoli 7,8 % posameznikov (STAT, 2017).

Iz študije ELAN izhaja, da je od 200 podjetij, ki so sodelovala v raziskavi, kar 37 teh podjetij izgubilo posel zaradi neznanja tujih jezikov. Študija še razkriva, da so ene izmed komunikacijskih ovir, ki onemogočajo sklepanje poslov, tudi kulturne razlike. Kulturne razlike niso ovira le pri oddaljenih trgih in državah, oviro predstavljajo že na območju Evrope, saj je že tukaj veliko različnih kultur. Neznanje jezika zaposlenih, pomanjkanje samozavesti pri govorjenju tujega jezika, pomanjkanje kulturnega razumevanja in napake pri prevajanju so le nekateri razlogi za neuspešno komunikacijo, ki pripeljejo do tega, da podjetje ne sklene posla (Evropska komisija 2011, 4–7).

Podjetja, ki delujejo v mednarodnem kontekstu, iščejo zaposlene, ki govorijo tudi tuje jezike. Ti zaposleni lahko komunicirajo z organizacijami v drugih državah in ohranjajo dobre povezave. Tudi organizacije, ki še ne delujejo mednarodno, iščejo zaposlene z jezikovnimi kompetencami, saj jim bodo taki zaposleni odprli vrata do novih projektov. Podjetja želijo zaposlene z znanjem tujih jezikov tudi zato, ker se ti lahko sporazumevajo s tujimi strankami, stranke pa postanejo bolj zaupljive, če se zaposleni trudijo govoriti v njihovem jeziku.

Nekateri jeziki so uporabnejši in pomembnejši. Razlog za to je vzajemno delovanje ponudbe in povpraševanja. Pomemben dejavnik, ki vpliva na to, je ekonomska odprtost posameznih držav. Nemčija je gonilna sila gospodarstva v Evropi, zato je tudi nemščina z ekonomskega vidika pomemben jezik. V Ameriki veliko ljudi govori špansko, zato se tudi veliko Američanov uči španskega jezika. A to z vidika povpraševanja in ponudbe ni dobro, saj je boljše, če se učimo jezika, po katerem je več povpraševanja kot pa ponudbe, torej je bolje, če se učimo jezika, ki ga govori malo ljudi, a je po njem veliko povpraševanja. Vsem najbogatejšim državam na svetu je skupno to, da imajo veliko stopnjo ekonomske odprtosti. Poleg tega pa se med deset najbogatejših držav uvrščajo države, za katere je značilna večjezičnost; te države so Luksemburg, Švica in Singapur. Med deset najbogatejših držav pa se uvrščajo tudi majhne države, v katerih je znanje angleščine na zelo visokem nivoju (The Economist, 2014).

Zaradi globalizacije se povečuje pomen večjezičnosti, vendar ima glavno vlogo angleški jezik. Države, v katerih je angleščina eden izmed uradnih jezikov, se uvrščajo v sam vrh lestvice po deležu bruto domačega proizvoda BDP. V poslovnem svetu je angleščina glavni jezik, posamezniki, ki angleški jezik obvladajo, imajo večje možnosti za zaposlitev. Posameznikov, ki govorijo angleški jezik, je tako vedno več, zato pa se vrednost angleškega jezika vedno bolj zmanjšuje. Vse bolj pridobivajo na pomenu posamezniki, ki govorijo angleški jezik in še en jezik, tako se razvija dvojezičnost. V boljšem položaju so angleški govorci, saj angleški jezik že obvladajo, naučiti se morajo le še enega jezika (Zver 2012, 56).

Med zaposlenimi je več tistih, ki govorijo še kak tuji jezik, kot pa tistih, ki ne govorijo nobenega tujega jezika. Jezikovne kompetence imajo pozitiven vpliv na kariero zaposlenega, na napredovanje in nagrajevanje. Poleg tega pa znanje tujih jezikov poveča možnost za stabilnejše in boljše delovno mesto. Plače večjezičnih delavcev so manj občutljive na spremembe plač v primerjavi z enojezičnimi delavci. To kaže na to, da so večjezični delavci za podjetja pomembnejši (Evropska komisija, 2015).

Zaradi znanja tujih jezikov lahko napredujemo ali pa dobimo zaposlitev na vodilnem delovnem mestu. V mednarodnih organizacijah lahko delovni tim sestavljajo zaposleni iz različnih držav, zato je dobro, če ima vodja dobro znanje tujih jezikov, saj lahko bolj učinkovito vodi skupino (Kokemuller, 2016).

Veliko je tudi delovnih mest, ki temeljijo na znanju tujega jezika. Vlada in državni organi po svetu potrebujejo tolmače in prevajalce, da jim prevedejo strokovne dokumente. Mednarodna podjetja ravno tako zaposlujejo prevajalce, ki so specializirani za določeno področje, ker potrebujejo prevode zahtevnih dokumentov. Drobnič (2009, 322) navaja, da so prevajalci v poslovnem svetu vedno bolj pomembni. Njihova vloga ni le prevajanje besedil, ampak tudi tolmačenje in ustvarjanje stikov s tujimi poslovnimi partnerji na sestankih. Prevajalci, ki imajo specifično strokovno znanje, so podjetjem v veliko pomoč pri razlagi pojasnil in pri razvijanju tehnologij in sistemov. Prevajalci imajo veliko možnosti za zaposlitev.

Posamezniki z dobrimi jezikovimi kompetencami so iskani tudi v pravnem svetu, kjer prevajajo mednarodne sporazume in sklepe. Po nastanku Evropske unije potrebujejo še več prevajalcev in tolmačev, saj morajo biti glavni dokumenti prevedeni v vse jezike. S tujimi jeziki so povezana tudi delovna mesta, kot so npr. učitelj tujih jezikov, delavec v turistični agenciji, v hotelu. Znanje tujih jezikov morajo imeti tudi zaposleni v letalskih družbah in tudi tisti, ki delajo na področju informacijske tehnologije, saj je večina dokumentov v angleščini.

»Večina uspešnih evropskih podjetij ima dobro kadrovske politiko, vključno z zaposlovanjem pravih ljudi: osebje, ki obvlada več veščin in dobro govori več jezikov. To je gospodarsko smiselno, saj ima zaposlovanje diplomantov z znanjem jezikov in maternih govorcev zaradi obvladovanja jezikovnih in kulturnih vprašanj za posledico za 23 % višjo stopnjo izvoza v primerjavi s podjetji, ki niso sprejela nobenega ukrepa. Ta vzorna podjetja so sprejela tudi dobro prakso skrbnega evidentiranja mednarodnih profilov zaposlenih, vključno z znanjem jezika, poznavanjem kulture ter mednarodnimi izkušnjami in ozadjem, tako da lahko ljudi s pravimi veščinami nemudoma prepoznajo in jih premaknejo na mednarodne položaje« (Študija ELAN, 2006 v Evropska unija, 2011, 20).

3.2 Ali se povpraševanje po znanju tujih jezikov razlikuje glede na delodajalca?

Delodajalci potrebujejo jezikovne spretnosti zaposlenih v različnih situacijah. Znanje tujih jezikov zaposlenih podjetje potrebuje za vzpostavljanje dobrega odnosa in zaupanja z mednarodnimi strankami, saj s tem pokaže veliko mero spoštovanja kulturnih in verskih razlik. Znanje tujih jezikov zaposlenih podjetja potrebujejo tudi pri izpolnjevanju carinskih in lokalnih zakonov ter deklaracij, pri mednarodnih projektih in razpisih, pri oglaševanju v tujini, pri pripravi mednarodne dokumentacije in pri pogajanju s tujimi strankami (Evropska komisija, 2015).

Povpraševanje po znanju tujih jezikov narašča z velikostjo podjetij. Večja podjetja več poslujejo na mednarodnih trgih ali pa so del multinacionalnih organizacij. Večja podjetja pogosteje zaposlujejo posameznike z znanjem tujih jezikov kot majhna podjetja. Povpraševanje po zaposlenih z znanjem tujih jezikov se razlikuje tudi glede na področje, na katerem podjetje deluje. Znanje tujih jezikov je zelo iskano v prodaji, trgovini, na področju, kjer se ukvarjajo z IT tehnologijo, v administraciji, financah in v projektnem managementu. Dobro znanje tujih jezikov je zahtevano tudi v industriji, marketingu, transportu in na področjih, kjer se ukvarjajo s turizmom (Evropska komisija, 2015).

Znanje tujega jezika pa je odvisno tudi od delovnega mesta v podjetju. Bolje plačana delovna mesta imajo tudi višje zahteve glede znanja tujih jezikov, odvisno je tudi od tega, kakšno izobrazbo ima posameznik in koliko ima delovnih izkušenj. Znanje jezika je pomembnejše za vodstvene funkcije in za tehnike. Jezikovne kompetence so manj pomembne za delavski razred (Evropska komisija, 2015).

Nekatera podjetja so usmerjena samo na lokalni trg; med taka podjetja spadajo podjetja, ki se ukvarjajo s komunalnimi storitvami. Pri njihovih zaposlenih znanje tujih jezikov ni pomembno.

Čeprav se je v zadnjih letih povečala uporaba interneta in se je večina prodaje preselila tudi na splet, internet vseeno ni nadomestil prodajalcev. Trženje in prodaja potrebujeta kreativnost in osebni pristop, potreben je človek, ki zna delati s kupci, česar internet ne more nadomestiti (Drobnič 2009, 321).

Znanje angleščine zadostuje le za navezovanje prvih stikov. Če bo želelo podjetje resno in dolgoročno sodelovati s tujimi strankami, se bo moralo naučiti njihovega jezika.

3.3 Kako delodajalci preverijo znanje tujega jezika pri zaposlenih?

Na področju prodaje in marketinga je opaziti veliko potrebo po zaposlenih, ki govorijo tuji jezik. Zaradi odprtosti gospodarstva v Evropi veliko prodaje poteka preko državnih meja in zato se potreba po znanju tujih jezikov povečuje. Jezikovne kompetence so potrebne pri pogajanju o ceni in prodajnih pogojih z dobavitelji in kupci iz različnih držav ter za dogovarjanje in izvajanje dejavnosti za razvoj poslovanja. Znanje tujih jezikov je uporabno tudi pri upravljanju uvoza in izvoza, pri upravljanju odnosov med različnimi mednarodnimi podjetji in za sodelovanje pri mednarodnih projektih. Komuniciranje v tujem jeziku znotraj podjetja je odvisno od tega, ali je podjetje multinacionalka, in tudi od velikosti podjetja (Evropska komisija, 2015).

Znanje tujih jezikov najprej preverijo v prvi fazi postopka zaposlovanja, ko v podjetju preberejo življenjepis. Podjetja nato zaprosijo za dokazila o znanju tujega jezika, to je lahko dokazilo o bivanju v drugi državi, dokazilo o študijski izmenjavi, potrdilo o opravljenem standardiziranem testu, potrdilo o delovnih izkušnjah ali pa potrdilo o dokončanju šol.

Znanje tujega jezika nato testirajo med zaposlitvenim intervjujem oziroma med postopkom izbire novih zaposlenih. Nekatera podjetja pa se odločijo tudi za testiranje znanja tujih jezikov v raznih centrih za ocenjevanje jezikovnih kompetenc. Delodajalci znanje tujih jezikov najpogosteje preverjajo z ustnimi spraševanji. Ustno preverjanje znanja tujega jezika je navadno sestavni del zaposlitvenega intervjuja. Nekateri delodajalci dajejo iskalcem zaposlitve med zaposlitvenim intervjujem krajše pisne teste (Evropska komisija, 2015).

3.4 Katera stopnja znanja tujega jezika je potrebna?

Posamezniki dosegajo različne nivoje znanja tujih jezikov. V Evropski uniji so sprejeli mednarodni standard za ocenjevanje jezikovne sposobnosti. Vrednotenje znanja tujih jezikov se v Evropi ocenjuje na podlagi jezikovne lestvice CEFR. Znanje jezika se tako ocenjuje na

lestvici od začetnikov (A1) in do tistih, ki jezik že obvladajo (C2). Znanje tujega jezika tako razdelimo v šest stopenj, vsaka stopnja tudi opisuje, kaj naj bi posameznik, ki to stopnjo dosega, tudi obvladal. Ta lestvica se uporablja tudi za ocenjevanje znanja jezikov zaposlenih. V nadaljevanju bom predstavila, kaj vsaka posamezna stopnja od posameznika zahteva.

Najprej se bomo osredotočili na slušno razumevanje. Posameznik, ki dosega raven A1 ali A2, je osnovni uporabnik. Na ravni A1 posameznik pri razločnem in počasnem govorjenju razume osnovne besede in najosnovnejše besedne zveze, ki so vezane na njega in na njegovo družino ter okolje. Posameznik, ki dosega raven A2, razume pogosto rabljeno besedišče in besedne zveze, ki se nanašajo na osebne in družinske podatke, na nakupovanje, na geografijo. Posameznik na tej stopni že lahko razume glavni pomen enostavnih obvestil in sporočil. Samostojni uporabnik je posameznik, ki dosega stopnjo B1 in stopnjo B2. Na stopnji B1 je posameznik zmožen pri počasnem in razločnem govorjenju razumeti glavne točke, kadar se tema pogovora nanaša na njemu znane stvari. Posameznik na stopnji B1 že razume glavni pomen televizijskih in radijskih oddaj, katere teme se nanašajo na njemu poznane teme in na teme, ki so aktualne. Posameznik, ki že razume zapletene pogovore in lahko sledi predavanjem, ki temeljijo na splošnih temah, ter razume tudi televizijska poročila in oddaje, ki se dotikajo aktualnih tem, ter razume filme, ki so govornjeni v standardnem narečju, se že uvršča na raven B2. Učinkovit uporabnik se uvršča na raven C1 in C2. Na stopnji C1 posameznik nima težav z razumevanje daljših govorov, tudi če niso ravno strukturirani in jasno izraženi. Pri razumevanju televizijskih oddaj in filmov posameznik na tej stopnji nima nobenih težav. Posamezniki, ki razumejo hitro govorjenje, tudi če je posredovano po različnih medijih in pri tem nimajo nobenih težav z razumevanjem, se uvrščajo na raven C2. Za razumevanje različnih dialektov pa rabijo nekaj časa, da se na njih privadijo.

Pri bralnem razumevanju na ravni A1 posamezniki razumejo preproste povedi, ki so napisane na obvestilih in plakatih. Na ravni A2 posameznik lahko bere vsakdanja, preprosta besedila, kot so na primer urniki, reklame ... Na tej stopnji tudi že razume preprosta osebna pisma. Na stopnji B2 lahko posameznik bere članke, ki se dotikajo aktualnih tem, razume pa tudi sodobno literarno prozo. Na stopnji C1 je posameznik sposoben razumeti zapletena besedila. Sposoben je razumeti tudi težja navodila in specializirane članke ter literarna besedila. Na stopnji C2 se od posameznika pričakuje, da razume vsa besedila, tudi če so zapletena ali abstraktna. Razume tudi strokovne članke.

Pri govornem sporazumevanju se lahko posameznik, ki dosega stopnjo A1, pogovarja, če sogovornik govori počasi in če mu pomaga oblikovati stavke. Odgovoriti zna na preprosta vprašanja, ki se dotikajo splošnih tem. Na stopnji A2 se posameznik lahko pogovarja o vsakodnevnih opravilih, o splošnih temah. Lahko sodeluje na družabnem srečanju, ampak ne razume še dovolj, da bi lahko samostojno govoril. Posameznik, ki dosega stopnjo B1, se lahko sporazumeva v tujem jeziku, ko je na potovanju v tisti državi, kjer ta jezik govorijo. Posameznik lahko sodeluje v pogovoru, kjer govorijo o splošnih temah ali pa o temah, ki ga zanimajo, npr.

o hobijih, aktualnih dogodkih ... Na stopnji B2 se lahko posameznik sporazumeva z naravnimi govorniki brez večjih težav, lahko tudi sodeluje v razpravah o splošnih temah in lahko zagovarja svoje stališče. Posameznik, ki dosega stopnjo C1, lahko govori tekoče, brez da bi iskal pravilne izraze. V tujem jeziku se lahko pogovarja za profesionalni namen in tudi za družabni. Tuji jezik lahko prilagaja glede na namen. Stavke lahko natančno oblikuje in prilagodi ostalim. Na ravni C2 lahko posameznik sodeluje v vsakem pogovoru. Tuji jezik govori tekoče, če ne najde prave besede, zna to popraviti, ne da bi drugi sploh opazili. Tuji jezik pozna zelo dobro.

Pri govorni produkciji posameznik na ravni A1 z besednimi zvezami opisuje, kje živi, in ljudi, ki jih pozna. Na ravni A2 posameznik z besednimi zvezami opiše družino, izobrazbo in pove podatke o zaposlitvi. Posameznik, ki dosega stopnjo B1, lahko sestavi besedne zveze, s katerimi lahko pove kaj o svojih izkušnjah, željah, sanjah, pove lahko tudi kaj o svojih načrtih. Na tej stopnji posameznik že lahko pripoveduje zgodbo ali obnovi knjigo. Na ravni B2 posameznik že lahko opiše stvari, ki se nanašajo na področja, ki ga zanimajo. Lahko pojasni svoje razmišljanje o določeni stvari ali problemu ter izrazi prednosti in slabosti določenih stvari. Na ravni C1 lahko posameznik opiše težje probleme, kjer mora razviti določene točke in iz vsega narediti zaključek. Na stopnji C2 posameznik brez težav opisuje in pojasnjuje, govor ima logično obliko, poleg tega pa lahko slog pripovedovanja prilagaja situaciji.

Pri pisnem izražanju zna posameznik na stopnji A1 sestaviti enostavna sporočila, zna tudi izpolniti obrazce, ki sprašujejo po osebnih podatkih. Na stopnji A2 zna posameznik oblikovati enostavna sporočila o trenutnih potrebah, zna tudi napisati enostavna osebna pisma. Posameznik, ki dosega stopnjo B1, lahko napiše preprosta besedila o splošnih temah. Zna tudi opisati izkušnje in vtise. Na stopnji B2 se od posameznika pričakuje, da napiše besedila, ki so jasna o temi, ki ga zanima, zna napisati tudi esej in v njem zagovarjati svoje mnenje ali pa opisuje dogodke in izkušnje. Na stopnji C1 mora posameznik napisati besedilo, v katerem objasni svoja stališča, sposoben pa mora biti oblikovati tudi različne vrste besedil. Od njega se pričakuje, da so besedila jasna in slogovno ustrezna. Na stopnji C2 pa mora posameznik znati napisati poročila in članke ter kritike raznih del. Od posameznika, ki dosega to stopnjo, se pričakuje, da so besedila slogovno ustrezna in jasna (Peharc, Tratnik, 32 in 33).

Za najbolj razširjene in najbolj uporabne tuje jezike delodajalci od zaposlenih navadno zahtevajo visoko (C1 ali C2) ali srednjo (B1 ali B2) stopnjo znanja tujega jezika po lestvici CEFR. Višje stopnje zahtevajo pri ustnem izražanju kot pri pisnem (Evropska Komisija, 2015). Ni potrebno, da vsi zaposleni do potankosti obvladajo tuji jezik, dovolj je že, če se zaposleni naučijo nekaj fraz, ki jih najpogosteje uporabljajo. Za bolj zahtevna pogajanja ali sestavljanje mednarodnih pogodb pa je bolje, če v podjetju zaposlijo jezikovne strokovnjake (Evropska komisija 2011, 13).

3.5 Kako lahko izboljšamo znanje tujih jezikov?

Evropska komisija se zelo trudi izboljšati znanje tujih jezikov in tako sodeluje z različnimi udeleženci, ki delujejo na področju izobraževanja in trga dela. Skupaj pripravijo seznam potrebnih jezikov po posameznih sektorjih dela. Udeleženci, ki pomagajo pri pripravi teh napovedi, so države Evropske unije, združenja delodajalcev in sindikati (Evropska komisija).

Že od leta 2001 je 26. september evropski dan jezikov. Na ta dan skušajo ljudi spomniti na pomembnost učenja jezikov. Poleg tega pa skušajo v ljudeh prebuditi spoštovanje do drugih jezikov, saj je Evropa zelo jezikovno raznolika celina (Tuš, 2016).

Zaradi sprememb na trgu dela in novih zahtev se morajo izobraževalni sistemi preoblikovati tako, da bodo ustrezali potrebam in zahtevam, ki prihajajo v naslednjem desetletju. Čeprav države Evropske unije veliko vlagajo v sistem izobraževanja, še vedno vse ne dosegajo zastavljenega cilja, da bi vsi, ki končajo šolanje, dobro znali dva tuja jezika (Evropska komisija).

Mladi lahko znanje tujih jezikov pridobijo tudi na neformalen način skozi razne tečaje. V zadnjem času Evropska unija vedno bolj promovira in podpira tudi študijske izmenjave. Erasmus je en primer študijske izmenjave, kjer študentje odidejo na nekajmesečni ali enoletni študij v tujino. Koristi takšnih izmenjav se študentje zavejo šele, ko se zaposlijo in ko delujejo na mednarodnem trgu. Študentje, ki se udeležijo izmenjav, so bolj uspešni pri iskanju zaposlitve. Mobilnega življenja in življenja v tujini so se že navadili in imajo zato več možnosti tudi za mednarodno sodelovanje ter poslovanje (Drobnič 2009, 56).

Pomen, ki ga podjetja pripisujejo študiju ali praksi v tujini, je predvsem vezan na znanje tujih jezikov ter je odvisen od velikosti podjetja, saj večja podjetja bolj cenijo tovrstne izkušnje. Prav tako so rezultati pokazali, da kadrovski delavci v nasprotju s pričakovanji dajejo mednarodni mobilnosti večji poudarek v primerjavi z direktorji podjetij in tudi bolj verjamejo v pozitivne učinke mednarodne mobilnosti na želene kompetence in spretnosti (Flander 2011, 94).

Evropska raziskava ELAN je pokazala, da lahko izgubo poslov, ki so posledica neznanja tujih jezikov, preprečimo z uporabo različnih tehnik. Podjetja najraje zaposlujejo ljudi, ki že znajo tuje jezike; v uspešnih izvoznih podjetjih zaposleni navadno govorijo tri tuje jezike, med katerimi je zmeraj tudi angleščina. Podjetja se pogosto odločijo za lokalnega zastopnika, to je tudi cenejše kot pošiljanje zaposlenega iz matičnega podjetja. Nekatera podjetja se odločijo tudi za tolmače oziroma interprete, a takih primerov je zelo malo (Budal, 2013).

Podjetja vse pogosteje organizirajo jezikovna usposabljanja za zaposlene. Tudi v Sloveniji se podjetja odločajo za to tehniko. V podjetjih zaposlene učijo pravil vsakdanje komunikacije in tudi uporabo strokovne terminologije (Budal, 2013).

Velik problem je v izobraževalnih sistemih. Na strokovnih srednjih šolah vse bolj opuščajo poučevanje drugega tujega jezika. Mladi danes raje izberejo učenje romanskih jezikov, vse manj pa jih zanimajo jeziki, ki jih gospodarstvo potrebuje. A ko začnejo enkrat iskati svojo prvo zaposlitev, vidijo, da je bila njihova izbira drugega tujega jezika v času izobraževanja na srednjih šolah in na univerzah napačna. Iskalci zaposlitve se zato vse več odločajo za jezikovne tečaje, kjer velika večina izbere nemški jezik. V letih od 2010 pa do 2015 se je kar dve tretjini vseh udeležencev jezikovnih tečajev odločilo za učenje nemškega jezika (Dernovšek, 2016).

Pri osebah s 4. in 5. stopnjo izobrazbe je znanje nemškega jezika kar pomembno. Vendar je povpraševanje na trgu dela v nasprotju s šolskim sistemom na poklicni stopnji. Gimnazije pa imajo še vedno obvezna dva tuja jezika. V nekaterih programih nižjega poklicnega izobraževanja pa tujega jezika sploh ni v predmetniku (Dernovšek, 2016).

V osnovnih šolah so pred leti ukinili drugi obvezni tuji jezik. Drugi tuji jezik si v zadnjem triletju osnovne šole lahko učenci izberejo kot izbirni predmet. Vendar je kakovost učenja tujega jezika kot izbirnega predmeta kar slaba, saj navadno učenci za ta predmet nimajo niti učbenikov, poleg tega so izbirni predmeti na urniku proti koncu pouka, ko so učenci že utrujeni. Učenci zato raje izberejo predmete, ki so povezani s športom. Ministrstvo za šolstvo pa je tuji jezik uvedlo že od četrtega razreda dalje (Dernovšek, 2016).

Evropska komisija se z različnimi programi trudi spodbujati učenje tujih jezikov in večjezičnost, poleg tega pa se trudi okrepiti vseživljenjsko učenje jezikov. Evropska komisija spodbuja večjezičnost tudi zaradi ekonomske konkurenčnosti, mobilnosti delovne sile in zaradi lažjega zaposlovanja (European Commission, Special Eurobarometer 386, 2012).

Evropska komisija želi, da bi imeli posamezniki po koncu šolanja spretnosti in znanja, ki so potrebna za zaposlitev, zato bodo izvajali ukrepe in nove projekte, da bodo do leta 2020 ustvarili takšen izobraževalni sistem, ki bo to omogočil (Evropska komisija).

Podjetja se tudi trudijo izboljšati znanje tujih jezikov in s tem tudi mednarodno komunikacijo ter v ta namen gradijo strategijo za izboljšanje znanja tujih jezikov. Strategija za izboljšanje znanja tujih jezikov je sklop ukrepov, ki jih podjetje izvaja, da bi preprečila jezikovne ovire. Podjetja se odločajo za zaposlitev lokalnih zastopnikov, saj imajo ti znanje jezika in poznajo trg, ali pa zaposlijo materno govorce. Uporabljajo tudi poklicne prevajalce, navezujejo stike z lokalnimi univerzami in programi delovne prakse za tuje študente. Poleg tega pa organizirajo tudi jezikovna usposabljanja in spodbujajo učenje tujih jezikov (Evropska komisija 2011, 9–12).

Podoba podjetja v tujini je odvisna od zaposlenih in od predstavitve podjetja. Uspeh in dober poslovni izid ni odvisen le od kakovosti in cene izdelkov, pomembno vlogo pri poslovanju ima tudi komunikacija. Zato je za podjetje zelo pomembno, da zaposli ali pa izuči zaposlene, ki so večji delovanja na tujih trgih (Evropska komisija 2011, 9–12).

Podjetja, ki delujejo na mednarodnih trgih, se vse pogosteje povezujejo z univerzami. Študentje iz drugih držav med študijem v podjetjih opravljajo prakso, podjetju pa pomagajo pri vstopu na nov trg, poleg tega predstavljajo pomemben člen med podjetjem, ki se uvaja na nov trg, in strankami, ki so prisotne na tem trgu. Študentje so lahko v veliko pomoč podjetju pri uvajanju na nov trg, saj imajo znanje jezika in zato lažji dostop do informacij ter pomagajo pri vzpostavitvi stikov. Študentje lahko v podjetju tudi druge zaposlene učijo jezikovnih veščin (Evropska unija 2011, 21), hkrati pa dobijo možnost usposabljanja in dobre prakse v podjetju, kjer imajo po koncu študija tudi možnost za zaposlitev.

Stanje se vendarle izboljšuje. V Sloveniji veliko pozornosti namenjamo učenju tujih jezikov. Učenje tujih jezikov se v slovenskem šolskem sistemu začne v vedno nižjih razredih. V zadnjem času je že kar nekaj vrtcev v program uvedlo poučevanje tujega jezika. V šolskem letu 2014/2015 se je kar dve tretjini učencev učilo en tuji jezik. V zadnjih treh razredih osnovne šole pa se je drugega tujega jezika učila več kot polovica vseh učencev, ti so se ga učili kot obvezni ali pa kot izbirni predmet. V Sloveniji se je v srednjih šolah vsak dijak učil 1,5 tujega jezika, s tem podatkom se v Evropski uniji uvrščamo nekoliko nad povprečje. Največ tujih jezikov so se učili srednješolci v Luksemburgu, in to kar 2,4 tuja jezika na srednješolca, nato sledita Malta in Romunija (Tuš, 2016).

3.6 Mobilnost

V današnjem času globalizacije postaja mobilnost vse pomembnejša. Zaradi konkurenčnosti pri zaposlovanju mlade vse bolj spodbujajo k mednarodnem sodelovanju, učni mobilnosti in k internacionalizaciji. V Evropski uniji so naredili načrt, kako do leta 2020 doseči pametno rast. V tem načrtu so kot enega glavnih mehanizmov za doseganje pametne rasti navedli tudi mobilnost mladih. Zaradi mobilnosti bodo mladi boljše pripravljeni na zaposlitev in trg dela, z mobilnostjo pa se bodo izboljšali tudi sistemi izobraževanja v Evropi. Velik pomen mobilnosti dajejo tudi v bolonjskih sistemih izobraževanja (Flander 2011, 84).

Mobilnost v Evropski uniji delijo na dve vrsti. Prva je učna mobilnost, kar pomeni kratkotrajno ali dolgotrajno selitev v tujino zaradi izobraževanja ali usposabljanja, kjer posamezniki pridobijo nova znanja, izkušnje in spretnosti. Druga vrsta mobilnosti pa je zaposlitvena mobilnost, kar pomeni, da gre posameznik v tujino zaradi zaposlitve za kratko ali dolgo časovno obdobje (Evropska komisija, 2010).

Mobilnost na trgu dela obsega geografsko in poklicno mobilnost. Geografska mobilnost pomeni migracijo delavcev na delovno mesto iz različnih krajev. Poklicna mobilnost pa je prehajanje posameznikov med različnimi poklici. Evropska unija hoče povečati mobilnost delovne sile, saj bo tako zagotovila boljše ujemanje med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela (Drobnič 2009, 222).

Pomen, ki ga podjetja pripisujejo študiju ali praksi v tujini, je predvsem vezan na znanje tujih jezikov ter je odvisen od velikosti podjetja, saj večja podjetja bolj cenijo tovrstne izkušnje. Prav tako so rezultati pokazali, da kadrovske delavci v nasprotju s pričakovanji dajejo mednarodni mobilnosti večji poudarek v primerjavi z direktorji podjetij in tudi bolj verjamejo v pozitivne učinke mednarodne mobilnosti na zelene kompetence in spretnosti (Flander 2012, 94).

Obstaja veliko programov, ki podpirajo učno mobilnost. Nekateri izmed teh programov so Erasmus, Erasmus Mundus, Marie Curie v dodiplomskem študiju, v poklicnem izobraževanju je program Leonardo da Vinci, v osnovnošolskem izobraževanju pa je to program Comenius. Vse te programe finančno podpira Evropska komisija (Evropska komisija, 2010).

Mobilnost prinaša mladim veliko prednosti. Nekatere izmed glavnih prednosti so izboljšanje znanja jezikov, odkrivanje in spoznavanje novih kultur, osebna rast in razvoj. Mobilnost mladim prinaša tudi večjo samostojnost in izboljšanje socialnih kompetenc, kar lahko uporabijo pri iskanju zaposlitve in pri nadaljnjem delu, saj so te kompetence in izkušnje zelo cenjene pri delodajalcih (Flander 2011, 85). Delodajalci pa cenijo tudi druge sposobnosti, ki jih mladi pridobijo med študijsko mobilnostjo, kot so npr. pozorno poslušanje in opazovanje, lažje in uspešnejše prilagajanje spremembam, boljše delovanje v stresnih in manj prijetnih situacijah (Flander 2011, 95).

Mlade, ki imajo te dragocene izkušnje s študentskih izmenjav, pa je potrebno samo še naučiti, kako naj te svoje kompetence uporabijo in učinkovito predstavijo na razgovoru za delo. Te kompetence, pridobljene z mobilnostjo, mora iskalec zaposlitve predstaviti kot svojo dodano vrednost, tukaj pa pridejo do izraza karierni svetovalci, ki mladim nudijo pri tem podporo (Flander 2011, 112–113).

»Večja mobilnost za podjetja in gospodarstvo pomeni ogromno, saj so v globalnem gospodarstvu uspešnejša tista podjetja, katerih ključni kadri prihajajo iz več držav in kultur. To je namreč popotnica za inovativne ideje, rešitve, ustvarjanje večje dodane vrednosti in učinkovitejše prodore podjetij na tuje trge in globalni trg« (Drobnič 2009, 222).

Državljeni Slovenije lahko prosto dostopajo do trga dela in na delovno mesto kandidirajo pod enakimi pogoji v vseh članicah EU, ki so v EU vstopile v letu 2004. Slovenski državljani v teh državah ne potrebujejo delovnih dovoljenj, v nekaterih članicah pa se morajo registrirati ali pa prijaviti začetek dela oziroma zaposlitve. Delovno dovoljenje je potrebno pridobiti v državah, kjer imajo v veljavi prehodno obdobje na področju prostega pretoka delovne sile. V teh državah morajo slovenski državljani pridobiti delovno dovoljenje (Drobnič 2009, 228).

Eden izmed ukrepov za izboljšanje stopnje zaposljivosti je tudi porta EURES, ki je nastal na pobudo Evropske komisije in Evropskega parlamenta, ki ga je tudi finančno podprl. EURES je evropski zaposlitveni portal ter povezuje delodajalce iz cele Evropske unije. Portal EURES usklajuje ponudbe dela in povpraševanja, nudi informacije in pomoč iskalcem zaposlitve v kar

27 državah Evropske unije in še v drugih državah, to so Norveška, Islandija, Lihtenštajn in Švica, ki niso članice Evropske unije (Evropska komisija).

Glavni cilj portala je podajanje informacij glede prostega pretoka delavcev za iskalce zaposlitve in delodajalce. Na spletni strani EURES lahko najdemo vsa prosta delovna mesta, ki so jih objavili javni zavodi za zaposlovanje v EU, najdemo tudi podatke o življenjskih in delovnih pogojih v različnih državah in o možnostih izobraževanja (Drobnič 2009, 229).

Razvoj in nadaljnji napredek Evrope je odvisen od mladih, zato v Evropski uniji veliko pozornosti namenjajo mladim. Gospodarska kriza je v preteklosti povečala stopnjo brezposelnosti med mladimi, a se Evropska komisija z načrti in strategijami trudi izboljšati stanje brezposelnosti med mladimi. V ta namen je predlagala vrsto ukrepov na različnih področjih. Prenoviti bo potrebno izobraževalne sisteme in usposabljanje, tako da bodo bolj ustrezali trgu dela in zahtevam delodajalcev. Ti ukrepi se bodo nanašali predvsem na šole. Spodbujati je potrebno tudi učno in zaposlitveno mobilnost, na tem področju bodo prenovili programe, prenovili in izboljšali naj bi tudi zaposlitveni portal EURES. Evropska komisija želi tudi zgraditi nov evropski okvir za zaposlovanje mladih, okvir naj bi vseboval razna priporočila za prenovo trga dela in zavodov za zaposlovanje, ta priporočila bodo namenjena predvsem državam članicam Evropske unije (Evropska komisija, 2010).

3.7 Stanje v Sloveniji

Slovenska podjetja so v letu 2015 ustvarila 24 milijard prihodkov od prodaje na tujih trgih, to predstavlja kar 40 odstotkov vseh ustvarjenih prihodkov od prodaje. Največ prihodkov od prodaje v tujini ustvarijo podjetja iz predelovalnih dejavnosti, to je okoli 70 odstotkov prihodkov. Največ prodajajo na nemškem in italijanskem trgu, nekoliko manj pa na avstrijskem in hrvaškem (Bizovičar, 2016).

Izvozna podjetja oz. podjetja, ki delujejo na mednarodnih trgih, se srečujejo s pomanjkanjem kadrov oz. s pomanjkanjem kompetenc. Podjetja potrebujejo tehnične kadre, ki imajo dobro znanje tujih jezikov. Da delodajalci vedno bolj iščejo zaposlene z jezikovnimi kompetencami, kažejo tudi oglasi za zaposlitev (Bizovičar, 2016).

V letu 2015 so znanje tujega jezika zahtevali pri 48 odstotkih vseh zaposlitvenih oglasov na Zavodu za zaposlovanje. Analiza iz leta 2009, ki jo je izvedel Zavod za zaposlovanje, kaže, da delodajalci zahtevajo znanje angleščine. Pri tistih delovnih mestih, kjer zahtevajo dva tuja jezika, pa navadno zahtevajo znanje angleščine in nemščine (Atelšek, 2016).

Mint International House je izvedel raziskavo, v katero so vključili vse zaposlitvene oglase, ki so bili objavljeni med 22. in 27. julijem 2016 na spletni strani www.mojazaposlitev.si. Število objavljenih oglasov je bilo 2000. Število brezposelnih pa so povzeli po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, ki je v maju leta 2016 znašalo 102 289. Ugotovili so, da v Sloveniji

več kot 400 oglasov za zaposlitev oziroma vsak peti oglas zahteva znanje vsaj dveh ali več tujih jezikov. Okoli 36 % oglasov zahteva znanje nemščine, nato angleščine (24 %) in italijanščine (19 %). Znanje drugih tujih jezikov je manj pomembno, prevladujejo ti trije tuji jeziki. Za slovenske iskalce zaposlitve je najbolje, če znajo nemški jezik, saj je to zelo iskana kompetenca med delodajalci. Pri 6.1 stopnji izobrazbe zahteva znanje enega tujega jezika 42 % oglasov, pri stopnji izobrazbe 6.2 zahteva znanje tujih jezikov polovica vseh oglasov in pri sedmi stopnji izobrazbe kar 52 % vseh oglasov. Približno 36 % vseh oglasov zahteva dva tuja jezika pri 6.1 stopnji izobrazbe, pri sedmi stopnji pa 22 % vseh oglasov. Znanje treh tujih jezikov zahtevajo v poklicih, ki so povezani z znanostjo, tehnologijo, raziskavami in razvojem; tri tuje jezike zahtevajo v teh kategorijah pri kar 33 % vseh oglasov. V komerciali in trženju zahtevajo znanje tujih jezikov pri 20 % vseh oglasov. V marketingu in oglaševanju pa zahtevajo znanje treh tujih jezikov pri 21 % vseh oglasov (Mint International House, 2016).

4. RAZISKAVA

4.1 Hipoteze

V diplomski nalogi sem preučevala, kako znanje tujih jezikov vpliva na zaposljivost. Skozi celotno diplomsko nalogo sem želela dobiti odgovore na spodnja vprašanja, iz katerih sem v nadaljevanju razvila tudi hipoteze, ki sem jih nato s pomočjo anketnega vprašalnika tudi preverila.

- Ali delodajalci hitreje zaposlijo iskalca zaposlitve, ki ima znanje tujih jezikov?
- Ali podjetja na območju Slovenije zahtevajo znanje angleškega jezika?
- Ali podjetja v postopku zaposlitve vedno preverijo stopnjo znanja tujih jezikov?
- Na kakšen način v podjetjih preverijo stopnjo znanja tujega jezika?
- V kateri dejavnosti (glede na standardno klasifikacijo dejavnosti) je pomembnejše znanje tujega jezika?
- Ali v podjetju vlagajo v usposabljanje zaposlenih?

Glede na zgornja vprašanja sem oblikovala naslednjih šest hipotez, ki sem jih nato z anketnim vprašalnikom tudi preverjala:

Hipoteza 1: Delodajalci hitreje zaposlijo iskalca zaposlitve, ki ima znanje tujih jezikov, kot iskalca zaposlitve, ki tega znanja nima.

Hipoteza 2: Pri zaposlovanju v slovenskih podjetjih je angleški jezik najpogosteje zahtevani tuji jezik.

Hipoteza 3: Večina podjetij preverja stopnjo znanja tujih jezikov med razgovorom za zaposlitev.

Hipoteza 4: Znanje tujih jezikov se najpogosteje preverja s pogovorom (ustno).

Hipoteza 5: Znanje tujega jezika je pomembnejše v podjetjih, kjer je glavna dejavnost prodaja, kot v drugih podjetjih.

Hipoteza 6: Večina podjetij vlaga v usposabljanje zaposlenih.

4.2 Metoda pridobivanja in zbiranja podatkov

V diplomski nalogi sem za raziskavo uporabila anketni vprašalnik. Pri sestavi anketnega vprašalnika sem si pomagala z literaturo, ki sem jo uporabila že v teoretičnem delu diplomske naloge. Vprašalnik sem najprej naredila v programu Microsoft Word 2010, nato pa sem izdelala spletno obliko vprašalnika na spletni strani <https://www.1ka.si/>. Naslov spletne strani sem nato poslala na tristo deset elektronskih naslovov podjetij, ki sem jih dobila na spletni strani Poslovnega informatorja Slovenije. Vprašalnik je bil sestavljen iz šestnajstih vprašanj, enajst vprašanj je bilo zaprtega tipa, štiri vprašanja so bila odprtega tipa ter ena 5-stopenjska lestvica. Na koncu diplomske naloge prilagam tudi en izvod anketnega vprašalnika (priloga 6.1).

Anketiranje je potekalo med 15. in 22. 5. 2015, torej 7 dni, na spletni strani <https://www.1ka.si/>. Anketo so reševala podjetja, ki sem jim poslala naslov spletne strani, kjer se je nahajal anketni vprašalnik. Podjetja sem na spletni strani Poslovnega informatorja Slovenije izbirala naključno. Reševanje ankete je potekalo anonimno. Za reševanje anketnega vprašalnika so posamezniki porabili okoli 4 minute. Dobljene podatke sem nato obdelala in uredila, pomagala sem si z urejevalnikom grafov v računalniških programih Microsoft Excel 2010 in Microsoft Word 2010. Pri tem se ugotavljala število (f) in strukturo (%) odgovorov podjetij na posamezna vprašanja. Rezultate sem najprej uredila v tabele in nato izdelala še grafe za boljše predstavitev dobljenih rezultatov.

4.4 Interpretacija

Rezultati so prikazani s preglednicami in grafi po vrstnem redu vprašanj. Prvi dve vprašanji se nanašata na posamezno podjetje, ki je odgovarjalo na anketni vprašalnik, saj sprašujeta po glavni dejavnosti, s katero se podjetje ukvarja, ter po velikosti podjetja. Druga vprašanja se nanašajo na to, kakšno pomembnost dajejo podjetja, ki so odgovarjala na vprašanja, znanju tujih jezikov pri njihovih zaposlenih in kakšen pomen dajejo znanju tujih jezikov v postopku iskanja novih zaposlenih.

V raziskavi so sodelovala podjetja, ki delujejo v Sloveniji. Anketne vprašalnice sem poslala na elektronske naslove podjetij, ki sem jih naključno izbrala na spletni strani Poslovnega informatorja Slovenije. Vprašalnik sem poslala na približno 310 elektronskih naslovov podjetij, vendar je bilo odgovorjenih le 52 anketnih vprašalnikov. Vzorec torej predstavlja 52 podjetij.

Preglednica 1: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Katera je glavna dejavnost (glede na standardno klasifikacijo dejavnosti), s katero se ukvarja vaše podjetje?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Rudarstvo	1	2%
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	2	4%
Oskrba z električno energijo, paro ali plinom	0	0%
Pridelovalna dejavnost	6	12%
Trgovina	10	19%
Gostinstvo	0	0%
Gradbeništvo	9	17%
Promet in skladiščenje	1	2%
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3	6%
Drugo	20	38%
Skupaj	52	100%

Prvo vprašanje je bilo, katera je glavna dejavnost glede na standardno klasifikacijo dejavnosti, s katero se ukvarja podjetje. Največ anketirancev, kar 20 podjetij (38 % vseh anketiranih), je pri tem vprašanju izbralo odgovor drugo. Nato pa so navedli, da je njihova glavna dejavnost storitvena dejavnost, proizvodnja, turizem, komunalna dejavnost, oskrba z vodo in ravnanje s komunalnimi odpadki, dejavnost invalidskih podjetij, inženiring, zdravstvo, poslovne storitve ali površinska obdelava lesa, dva pa sta napisala, da je njihova glavna dejavnost izobraževanje. Glavna dejavnost 19 % vseh anketiranih je trgovina, nato je 17 % podjetij navedlo, da je njihova glavna dejavnost gradbeništvo, 12 % podjetij se ukvarja s pridelovalno dejavnostjo, 6 % z informacijskimi in komunikacijskimi dejavnostmi, 4 % s kmetijstvom, 2 % vseh podjetij se ukvarja z rudarstvom in 2 % s prometom in skladiščenjem. Noben pa ni kot svojo glavno dejavnost izbral gostinstva in oskrbo z električno energijo, paro ali plinom.

Preglednica 2: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Kam po velikosti spada vaše podjetje glede na Zakon o gospodarskih družbah?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Mikro	23	44 %
Majhno	16	31 %
Srednje	11	21 %
Veliko	2	4 %
Skupaj	52	100 %

Pri drugem vprašanju »Kam po velikosti spada vaše podjetje glede na Zakon o gospodarskih družbah?« je kar 23, to je 44 % anketirancev izbralo odgovor mikro. To pomeni, da imajo zaposlenih manj kot deset delavcev, čisti prihodki od prodaje v poslovnem letu so nižji od 700 000 € in vrednost aktive v poslovnem letu ne presega 350 000 €. Od vseh anketirancev se jih je 16 (31 %) opredelilo, da spada med majhna podjetja, to pomeni, da imajo od 10–49 zaposlenih, čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8 000 000 € v posameznem poslovnem letu in vrednost aktive v poslovnem letu ne presega 4 000 000 €. Med srednja podjetja po velikosti se med vsemi anketiranimi uvršča 11 anketiranih oziroma 21 % vseh anketiranih. Ta podjetja imajo 50–249 zaposlenih, v poslovnem letu čisti prihodki od prodaje ne presegajo 40 000 000 € in vrednost aktive ni višja od 20 000 000 € v poslovnem letu. Dve podjetji pa spadata med velika podjetja in v raziskavi predstavljata 4 % vseh anketiranih. Velika podjetja imajo več kot 250 zaposlenih, vrednost čistih prihodkov v poslovnem letu je višja od 40 000 000 € in vrednost aktive v poslovnem letu je višja od 20 000 000 €.

Preglednica 3: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali se vam zdi znanje tujih jezikov vaših zaposlenih pomembno?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Da	48	92 %
Ne	4	8 %
Skupaj	52	100 %

Na tretje vprašanje »Ali se vam zdi znanje tujih jezikov vaših zaposlenih pomembno?« je kar 48 vseh podjetij, ki so rešila anketni vprašalnik, izbralo odgovor da, to predstavlja 92 % vseh anketiranih. Le 4 podjetja so izbrala odgovor ne, kar pomeni, da jim znanje tujih jezikov pri zaposlenih ni pomembno. Odgovori na to vprašanje se skladajo tudi z ugotovitvami, do katerih smo prišli v teoretičnem delu diplomske naloge. Ugotovila sem, da se moje ugotovitve ujemajo tudi z ugotovitvami raziskav, ki so jih izvedli pristojni v Evropski komisiji. Znanje tujih jezikov je v današnjem času ena izmed bolj pomembnih kompetenc zaposlenih.

Preglednica 4: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali vaše podjetje deluje na tujih trgih?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Da	39	76 %
Ne	12	24 %
Skupaj	51	100 %

Na četrto vprašanje »Ali vaše podjetje deluje na tujih trgih?« je kar 39 anketirancev odgovorilo, da njihovo podjetje deluje na tujih trgih, to predstavlja 76 % vseh anketiranih. Izmed vseh podjetij, ki so odgovarjala na anketni vprašalnik, 12 podjetij ne deluje na tujih trgih, to predstavlja 24 % anketiranih. Ugotovila sem, da večina podjetij deluje na tujih trgih, kar je

pričakovan odgovor, saj je Slovenija majhna država in veliko podjetij išče priložnosti za poslovanje tudi na drugih trgih.

Preglednica 5: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Na katerih tujih trgih deluje vaše podjetje?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Nemčija	9	22 %
Avstrija	6	15 %
Italija	0	0 %
Hrvaška	5	12 %
Francija	1	2 %
ZDA	0	0 %
Kitajska	2	5 %
Drugo	18	44 %
Skupaj	41	100 %

Na peto vprašanje »Na katerih tujih trgih deluje vaše podjetje?« so podjetja odgovarjala zelo različno. Ugotovila sem, da podjetja poslujejo na veliko različnih trgih, niso omejeni samo na Evropsko unijo, ampak delujejo po vsem svetu. Največ podjetij je izbralo odgovor drugo in pri tem navedlo naslednje države: Brazilija, Pakistan, Rusija, Azerbajdžan, Poljska, Savdska Arabija, Švedska, Skandinavske države. Veliko podjetij je navedlo tudi države, ki so bile del bivše Jugoslavije. Dve podjetji sta napisali, da delujeta po celem svetu, eno podjetje pa deluje po celi Evropi. Izmed danih odgovorov je največ podjetij izbralo, da posluje v Nemčiji, ta odgovor je izbralo 9 podjetij oziroma 22 % vseh anketiranih. Nato je 15 % anketiranih izbralo odgovor, da delujejo v Avstriji, 2 % pa, da delujejo v Franciji. Nobeno podjetje ni odgovorilo, da deluje v Združenih državah Amerike ali v Italiji.

Na šesto vprašanje, ki je bilo vprašanje odprtega tipa in je spraševalo »Zakaj vaše podjetje ne deluje na tujih trgih?«, so odgovarjala podjetja, ki so navedla, da ne delujejo na tujih trgih. Podjetja so med razlogi navedla, da na tujih trgih ne delujejo, zato ker imajo dovolj dela doma. Dve podjetji sta navedli, da nimajo potrebe po delovanju na tujih trgih. Eno podjetje je navedlo, da ne deluje na tujih trgih, zato ker izvajajo razna izobraževanja in usposabljanja za ranljive skupine oseb v lokalnem in regionalnem okolju. Eden izmed odgovorov je bil tudi, da podjetje ne dela za končnega kupca in je le kooperant. Eno podjetje pa je navedlo, da je del koncerna, ki je prisoten na vseh Evropskih trgih. Eno podjetje je navedlo, da so zaradi strokovnih zahtev poklica, ki ga opravljajo, omejeni le na slovenski trg. Eden izmed odgovorov na vprašanje, zakaj ne delujejo na tujih trgih, je bil tudi ta, da je servisiranje tovornih vozil lokalna dejavnost in tujina obsega manj kot 5 % njihovega prometa. Eno podjetje je navedlo, da so javno podjetje, ki opravlja lokalne storitve, ki vključujejo oskrbo prebivalcev in zato ne delujejo na tujih trgih.

Preglednica 6: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali hitreje zaposlite kandidata, ki ima znanje tujih jezikov, kot kandidata, ki tega znanja nima?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Da	27	71 %
Ne	11	29 %
Skupaj	38	100 %

Na vprašanje »Ali hitreje zaposlite kandidata, ki ima znanje tujih jezikov, kot kandidata, ki tega znanja nima?« je kar 71 % vseh podjetij izbralo odgovor da. Le 29 % podjetij je izbralo odgovor ne, kar pomeni, da jim pri kandidatih za zaposlitev znanje tujih jezikov ni pomembno. Ugotovila sem, da je podjetjem zelo pomembno znanje tujih jezikov njihovih zaposlenih in da hitreje zaposlijo kandidata, ki ima dobre jezikovne kompetence.

Nato je sledilo vprašanje odprtega tipa, ki je spraševalo o tem, kateri tuji jezik zahtevajo pri zaposlenih. Podjetja so pri tem vprašanju večinoma navajala, da zahtevajo znanje več tujih jezikov. Najpogostejša odgovora sta bila nemščina in angleščina. Več podjetij zahteva tudi, da imajo njihovi zaposleni znanje italijanščine in madžarščine. Pogost odgovor je bil tudi, da zahtevajo znanje ruskega jezika. Kar nekaj podjetij je navedlo tudi, da zahtevajo znanje hrvaščine. Nekateri so napisali, da zahtevajo znanje angleščine, znanje drugih tujih jezikov pa je dobrodošlo oziroma predstavlja prednost. Dve podjetji pa sta navedli, da znanja tujih jezikov v njihovem podjetju ne zahtevajo.

Preglednica 7: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali zahtevate znanje več tujih jezikov?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Da	20	38 %
Ne	32	62 %
Skupaj	52	100 %

Na vprašanje o tem, ali zahtevajo znanje več tujih jezikov, je 32 podjetij odgovorilo, da tega ne zahtevajo, to predstavlja 62 % vseh podjetij. Kar 20 podjetij, to je 38 %, pa je odgovorilo, da zahtevajo znanje več tujih jezikov. Ugotovila sem, da kar velik odstotek podjetij zahteva znanje več tujih jezikov, čeprav večina še vedno zahteva znanje le enega tujega jezika.

Preglednica 8: Število (F) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Kako pomembno se vam zdi znanje posameznega jezika pri vaših zaposlenih?"

Odg	Sploh se nam ne zdi pomembno		Ne zdi se nam pomembno		Niti-niti		Zdi se nam pomembno		Zdi se nam zelo pomembno		Skupaj	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ang	1	2%	6	12%	1	2%	10	19%	34	65%	52	100%
Nem	3	6%	5	11%	5	11%	19	40%	15	32%	47	100%
Ita	10	26%	12	32%	5	13%	8	21%	3	8%	38	100%
Hrv	4	10%	6	14%	3	7%	23	55%	6	14%	42	100%
Špa	15	41%	14	38%	5	14%	3	8%	0	0%	37	100%
Mad	17	46%	14	38%	3	8%	2	5%	1	3%	37	100%
Ru	12	32%	10	26%	6	16%	8	21%	2	5%	38	100%
Kit	19	51%	11	30%	5	14%	2	5%	0	0%	37	100%
Fra	15	39%	11	29%	6	16%	4	11%	2	5%	38	100%
Fin	23	61%	11	29%	3	8%	1	3%	0	0%	38	100%

Legenda: Odg - odgovor, Ang - angleščina, nem - nemščina, ita - italijanščina, Hrv - hrvaščina, špa - španščina, mad - madžarščina, ru - ruščina, kit - kitajščina, fra - francoščina, fin - finščina

Nato je sledila petstopenjska lestvica, s katero sem preverjala, kako pomembno se podjetjem zdi znanje posameznega jezika pri njihovih zaposlenih. Navedenih je bilo deset različnih jezikov, ki so v poslovnem svetu med pomembnejšimi, nato pa so se morali za vsak posamezen jezik opredeliti, kako pomemben se jim zdi. Odločali so se lahko med »sploh se mi ne zdi pomembno«, »ne zdi se mi pomembno«, »niti-niti«, »zdi se nam pomembno« in »zdi se nam zelo pomembno«.

Znanje angleškega jezika se zdi podjetjem zelo pomembno, saj se je tako opredelilo največ podjetij – kar 65 %. 19 % jih je izbralo odgovor, da se jim znanje angleščine zdi pomembno, 2 % podjetij je izbralo odgovor niti-niti, 12 % se znanje angleškega jezika ne zdi pomembno in 2 % podjetij se znanje angleškega jezika sploh ne zdi pomembno.

Znanje nemškega jezika njihovih zaposlenih se podjetjem zdi manj pomembno kot znanje angleškega jezika, vendar je še vedno zelo pomembno. Največ podjetij je izbralo odgovor, da se jim znanje nemškega jezika zdi pomembno, in to 40 % vseh podjetij. 32 % jih je izbralo odgovor, da se jim znanje nemškega jezika zdi zelo pomembno, 11 % podjetij je izbralo odgovor niti-niti, ravno tako je 11 % podjetij izbralo, da se jim znanje nemškega jezika ne zdi pomembno, le 6 % pa jih je navedlo, da se jim znanje nemškega jezika sploh ne zdi pomembno.

Ugotovila sem, da se znanje italijanskega jezika delodajalcem zdi kar pomembno, saj je 21 % podjetij odgovorilo, da jim je to pomembno. Le 8 % jih je odgovorilo, da jim je znanje italijanskega jezika zelo pomembno, 13 % jih je izbralo odgovor niti-niti, kar 32 % podjetij se znanje italijanskega jezika pri njihovih zaposlenih ne zdi pomembno, 26 % pa jih je odgovorilo, da se jim znanje italijanščine sploh ne zdi pomembno.

Znanje hrvaškega jezika se 55 % podjetij zdi pomembno, 14 % podjetij se znanje hrvaščine zdi zelo pomembno, 7 % vseh je izbralo odgovor niti-niti, 14 % podjetij je odgovorilo, da se jim znanje hrvaškega jezika ne zdi pomembno, 10 % vseh pa je odgovorilo, da se jim znanje hrvaškega jezika sploh ne zdi pomembno.

Znanje španskega jezika se delodajalcem pri svojih zaposlenih ne zdi pomembno, saj je največ anketirancev izbralo odgovor, da se jim to sploh ne zdi pomembno, in to kar 41 % vseh podjetij. 38 % jih je odgovorilo, da se jim znanje španskega jezika ne zdi pomembno, 14 % jih je izbralo odgovor niti-niti, 8 % pa odgovor, da se jim zdi znanje španščine pomembno. Nihče pa ni izbral odgovora, da bi se mu znanje tega jezika zdelo zelo pomembno.

Znanje madžarskega jezika se podjetjem ne zdi pomembno, 46 % podjetij je odgovorilo, da se jim to sploh ne zdi pomembno, 38 % se jim to ne zdi pomembno, 8 % jih je izbralo odgovor niti-niti, 5 % jih je odgovorilo, da se jim to zdi pomembno in le 3 % se to zdi zelo pomembno.

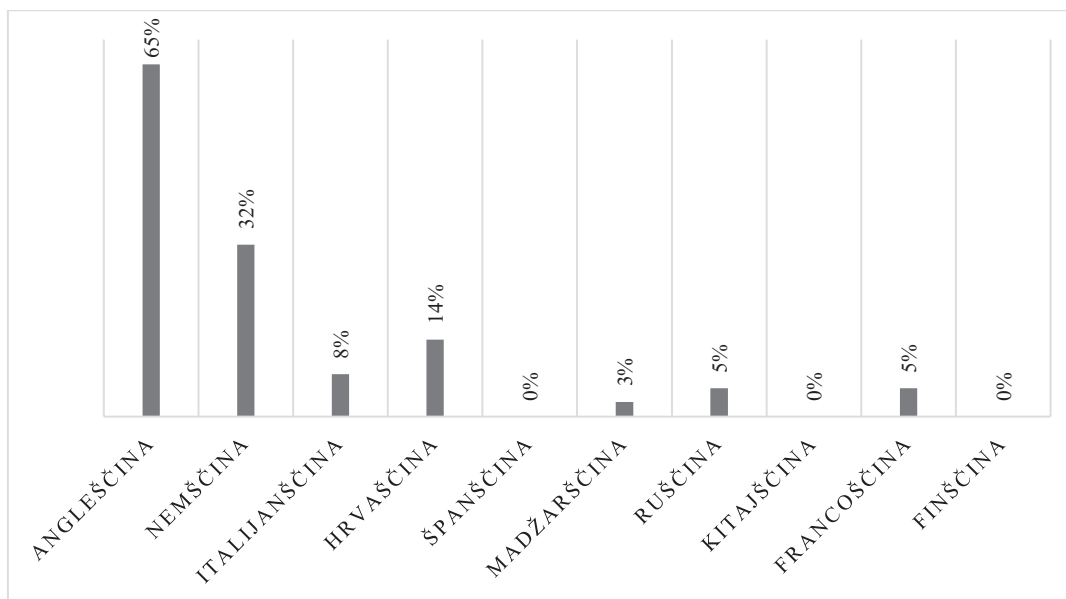
Kar 32 % podjetij se ruski jezik sploh ne zdi pomemben, 26 % se ruščina ne zdi pomembna, 16 % podjetij je izbralo odgovor niti-niti, 21 % se ruski jezik zdi pomemben, 5 % pa jih je pri tem vprašanju izbralo odgovor, da se jim ruščina zdi zelo pomembna.

Znanje kitajskega jezika se podjetjem sploh ne zdi pomembno, saj je kar 51 % podjetij izbralo ta odgovor, 30 % jih je odgovorilo, da se jim kitajščina ne zdi pomembna, 14 % jih je odgovorilo z odgovorom niti-niti, 5 % jih je odgovorilo, da se jim kitajski jezik zdi pomemben, nobenemu podjetju pa se kitajščina ne zdi zelo pomembna.

Znanje francoskega jezika se podjetjem sploh ne zdi pomembno, saj je največ podjetij (39 %) izbralo ta odgovor, 29 % podjetij se francoščina ne zdi pomembna, 16 % jih je izbralo odgovor niti-niti, 11 % podjetij se znanje francoščine zdi pomembno in le 5 % se zdi ta jezik zelo pomemben.

Finščina se podjetjem sploh ne zdi pomembna, saj je večina, kar 61 %, izbrala ta odgovor. Kar 29 % jih je izbralo odgovor, da se jim znanje finščine ne zdi pomembno, 8 % vseh je izbralo odgovor niti-niti, le 3 % se zdi znanje finskega jezika pomembno. Nobenemu pa se finščina ne zdi zelo pomembna.

V nadaljevanju sem nato analizirala, kateri jezik se podjetjem zdi najbolj pomemben.

Slika 1: Struktura (%) odgovorov na trditev, da je angleščina zelo pomemben jezik v podjetju

Zgornji graf prikazuje, koliko podjetij je pri posameznem jeziku izbralo odgovor, da se jim znanje tega jezika zdi v podjetju zelo pomembno. Angleščina je najpomembnejši jezik, saj je kar 65 % podjetij izbralo odgovor, da se jim zdi znanje angleščine pri njihovih zaposlenih zelo pomembno, sledi ji nemščina, ta odgovor je izbralo 32 %, in nato s 14 % sledi hrvaški jezik. Ugotovila sem, da se podjetjem zdi najpomembnejše, da njihovi zaposleni govorijo angleški jezik. Tudi v teoretičnem delu sem prišla do ugotovitev, da je angleščina najpomembnejši jezik.

Preglednica 9: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali na razgovoru za delo preverite znanje tujega jezika?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Da	28	54 %
Ne	24	46 %
Skupaj	52	100 %

Na vprašanje, ali na razgovoru za delo oziroma med postopkom zaposlitve preverijo znanje tujega jezika, so podjetja odgovorila relativno enakovredno, saj je 54 % podjetij izbralo odgovor da in 46 % odgovor ne. Ugotovila sem, da več delodajalcev v postopku zaposlitve preveri stopnjo znanja tujega jezika, ki ga ima zaposleni.

Preglednica 10: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Na kakšen način poleg pisnih potrdil še preverite znanje tujega jezika?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Ustno med razgovorom	26	87 %
Pisno na razgovoru	2	7 %
Za ocenjevanje izberemo zunanjega izvajalca (jezikovno šolo)	2	7 %
Skupaj	30	100 %

Na vprašanje, na kakšen način poleg potrdil o znanju tujih jezikov še preverijo znanje tujih jezikov, so odgovarjali samo tisti, ki so pri vprašanju »Ali na razgovoru za delo preverite znanje tujega jezika?« izbrali odgovor da. Delodajalci najpogosteje znanje tujega jezika preverijo ustno med razgovorom, saj je ta odgovor izbralo kar 87 % vseh podjetij, 7 % jih je navedlo, da znanje jezika preverijo pisno na razgovoru in 7 % jih je navedlo, da za ocenjevanje znanja tujega jezika izberejo zunanjega izvajalca (jezikovno šolo).

Nato je sledilo še eno vprašanje odprtega tipa, ki je spraševalo po tem, na katerih delovnih mestih se delodajalcem zdi znanje tujega jezika zelo pomembno. Na to vprašanje so odgovarjali zelo različno. Najpogostejši so bili odgovori, da je znanje tujih jezikov pomembno v komercialni, nabavi, trženju, na oddelku za razvoj, na oddelku prodaje in financ ter na vodilnih mestih. Kar nekaj jih je odgovorilo tudi, da je v njihovem podjetju znanje tujih jezikov pomembno na vseh delovnih mestih. Odgovori, ki so jih podjetja še navedla, so naslednji: na recepciji, rezervaciji in v wellnessu, na tistih delovnih mestih, ki sodelujejo s tujino, v računovodstvu. Eno podjetje pa je odgovorilo, da pri njih znanje tujih jezikov ni nikjer pomembno.

Preglednica 11: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali menite, da se bo potreba po znanju tujih jezikov z leti še stopnjevala?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Da	50	96 %
Ne	2	4 %
Skupaj	52	100 %

Na vprašanje »Ali menite, da se bo potreba po znanju tujih jezikov z leti še stopnjevala?« je kar 96 % vseh podjetij odgovorilo z da. Le 4 % podjetij pa menijo, da se potreba z leti ne bo večala. Ugotovila sem, da podjetja vedo, da se potreba po znanju tujih jezikov iz dneva v dan večja.

Preglednica 12: Število (f) in struktura (%) odgovorov na vprašanje: "Ali vaše podjetje vlaga v jezikovna usposabljanja zaposlenih?"

Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Da	30	58%
Ne	22	42%
Skupaj	52	100%

Na vprašanje »Ali vaše podjetje vlaga v jezikovna usposabljanja zaposlenih?« je največ podjetij odgovorilo, da vlagajo v jezikovna usposabljanja zaposlenih, ta odgovor je izbralo kar 58 % vseh podjetij. 42 % podjetij pa ne vlaga v izobraževanje in usposabljanje svojih zaposlenih. Ugotovila sem, da je podjetjem pomembno, da se njihovi zaposleni usposabljujejo, zato tudi veliko vlagajo v jezikovna usposabljanja in izobraževanja.

Na vprašanje o tem, kakšna jezikovna usposabljanja omogočijo svojim zaposlenim, so odgovarjali samo tisti, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z da. Podjetja svojim zaposlenim najpogosteje omogočijo razne jezikovne tečaje. Jezikovni tečaji se lahko odvijajo na podjetju, eno podjetje pa je odgovorilo, da svojim zaposlenim nudijo tudi e-jezikovne tečaje. Nekateri se odločajo za skupinske, nekateri pa za individualne tečaje.

4.4 Preverjanje hipotez

Slovenska podjetja glede na rezultate moje raziskave veliko delujejo na tujih trgih in zato je znanje tujih jezikov pri zaposlenih pomembno tudi v slovenskih podjetjih.

Na začetku empiričnega dela sem postavila hipoteze, ki sem jih nato preverjala s pomočjo anketnega vprašalnika. Vse dobljene podatke sem nato analizirala in jih zaradi boljše preglednosti vpisala v tabele. V tem delu diplomske naloge pa bom hipoteze, ki sem jih postavila že v dispoziciji diplomske naloge, potrdila ali ovrгла.

Hipoteza 1: Delodajalci hitreje zaposlijo iskalca zaposlitve, ki ima znanje tujih jezikov, kot iskalca zaposlitve, ki tega znanja nima.

Prvo zastavljeno hipotezo lahko glede na rezultate svoje raziskave potrdim, saj je kar 71 % vseh podjetij odgovorilo, da hitreje zaposlijo kandidata, ki ima znanje tujih jezikov, kot pa kandidata, ki tega znanja nima. Le 29 % podjetij pa pravi, da znanje tujih jezikov pri njih ne vpliva na izbor kandidata in da ne zaposlijo hitreje tistega kandidata, ki ima znanje tujih jezikov. Ugotovila sem, da je znanje tujih jezikov delodajalcem pomembno in da hitreje zaposlijo kandidate z znanjem tujih jezikov kot pa kandidate, ki nimajo dobro razvitih jezikovnih kompetenc.

Hipoteza 2: Pri zaposlovanju je v slovenskih podjetjih angleški jezik najpogosteje zahtevani tuji jezik.

Drugo zastavljeno hipotezo lahko glede na rezultate svoje raziskave potrdim, saj je podjetjem najpomembneje, da njihovi zaposleni govorijo angleški jezik. Kot najpomembnejši jezik je angleščino izbralo kar 65 % podjetij, nato sledi nemščina, ki jo je kot zelo pomemben jezik v podjetju izbralo 32 % podjetij, 14 % vseh podjetij pa je kot zelo pomemben jezik v podjetju izbralo hrvaški jezik. Ugotovila sem, da je angleščina najpomembnejši jezik v slovenskih podjetjih. Angleščina je tudi v Evropski uniji in drugod po svetu najpomembnejši jezik, kar sem ugotovila tudi v teoretičnem delu, vendar pa postaja angleščina že nuja in ne pomeni več konkurenčne prednosti, zato delodajalci velikokrat želijo, da njihovi zaposleni govorijo še kakšen drug jezik. V Sloveniji je pomembno tudi znanje jezikov, ki so jih govorili v državah bivše Jugoslavije, saj slovenska podjetja veliko delujejo tudi na Balkanu, iz česar izhaja zahteva po znanju teh jezikov. Pomembna je tudi nemščina, en razlog za to je ta, da je Nemčija zelo razvita država, drugi pa je tudi ta, da je Avstrija naša sosednja država in zato je nemščina pomembna.

Hipoteza 3: Večina podjetij preverja stopnjo znanja tujih jezikov.

Tretjo zastavljeno hipotezo lahko potrdim, saj glede na dobljene rezultate anketnega vprašalnika večina podjetij preverja stopnjo znanja tujega jezika. Kar 54 % podjetij pravi, da med postopkom zaposlitve novega kandidata preverijo stopnjo znanja tujega jezika. Le 46 % podjetij pa pravi, da stopnje znanja tujega jezika ne preverjajo na razgovoru za delo oziroma med postopkom zaposlitve. Ugotovila sem, da podjetja kar preverjajo stopnjo znanja tujega jezika, ki jo kandidat za zaposlitev dosega.

Hipoteza 4: Znanje tujih jezikov se najpogosteje preverja s pogovorom (ustno).

Četrto hipotezo lahko na podlagi svojih rezultatov potrdim, saj večina podjetij stopnjo znanja tujega jezika preverja ustno s pogovorom. Kar 87 % podjetij je navedlo, da znanje tujega jezika preverijo ustno med razgovorom, 7 % jih je navedlo, da to preverijo pisno na razgovoru, 7 % podjetij pa pravi, da za ocenjevanje znanja tujega jezika izberejo zunanjega izvajalca (jezikovno šolo).

Hipoteza 5: Znanje tujega jezika je pomembnejše v podjetjih, kjer je glavna dejavnost prodaja, kot v drugih podjetjih.

Pete hipoteze glede na pridobljene podatke ne morem potrditi. To hipotezo je preverjalo vprašanje »Na katerih delovnih mestih se vam zdi znanje tujega jezika zelo pomembno?«, ker pa je bilo to vprašanje odprtega tipa, so bili odgovori zelo različni, zaradi česar ni mogoče potrditi, da je znanje tujega jezika pomembnejše v podjetjih, kjer je glavna dejavnost prodaja. Na vprašanje »Na katerih delovnih mestih se vam zdi znanje tujega jezika zelo pomembno?«

sem dobila zelo različne odgovore. Najpogostejši odgovori so bili, da je znanje tujih jezikov zelo pomembno v komerciali, nabavi, trženju, v oddelku za razvoj, v oddelku prodaje, financ, na vodilnih delovnih mestih v podjetju ... Eno podjetje je navedlo tudi, da je znanje tujih jezikov v njihovem podjetju pomembno na vseh delovnih mestih, eno pa je navedlo, da znanje tujih jezikov v njihovem podjetju ni nikjer pomembno. Glede na svoje ugotovitve lahko peto hipotezo ovržem.

Hipoteza 6: Večina podjetij vlaga v usposabljanje zaposlenih.

Šesto hipotezo lahko glede na rezultate svoje raziskave potrdim, saj je večina podjetij navedla, da vlagajo v jezikovna usposabljanja zaposlenih. Kar 58 % podjetij je navedlo, da vlagajo v jezikovna usposabljanja zaposlenih. Le 42 % podjetij pa pravi, da v jezikovna usposabljanja svojih zaposlenih ne vlagajo. Ugotovila sem, da večina podjetij vlaga v jezikovno izobraževanje svojih zaposlenih.

Spodnja preglednica prikazuje, katere hipoteze sem ovrгла in katere potrdila.

Preglednica 13: Preglednica potrjenih in ovrženih hipotez

Status	Hipoteza
Potrditev	Hipoteza 1: Delodajalci hitreje zaposlijo iskalca zaposlitve, ki ima znanje tujih jezikov, kot iskalca zaposlitve, ki tega znanja nima.
Potrditev	Hipoteza 2: Pri zaposlovanju v slovenskih podjetjih je angleški jezik najpogosteje zahtevani tuji jezik.
Potrditev	Hipoteza 3: Večina podjetij preverja stopnjo znanja tujih jezikov.
Potrditev	Hipoteza 4: Znanje tujih jezikov se najpogosteje preverja s pogovorom (ustno).
Ovržena	Hipoteza 5: Znanje tujega jezika je pomembnejše v podjetjih, kjer je glavna dejavnost prodaja, kot v drugih podjetjih.
Potrditev	Hipoteza 6: Večina podjetij vlaga v usposabljanje zaposlenih.

5 SKLEP

Znanje tujih jezikov ima danes velik pomen. Posamezniki z znanjem tujih jezikov so bolj konkurenčni v procesu zaposlitve in posledično hitreje najdejo zaposlitev. Podjetja so danes usmerjena zelo globalno, večina podjetij posluje tudi na tujih trgih, v nekaterih podjetjih pa večino poslovanja opravijo v tujini. Zaradi poslovanja v tujini podjetja potrebujejo zaposlene, ki imajo znanje tujih jezikov, saj so ti zaposleni ključni pri doseganju ciljev podjetja. Glavni problem diplomske naloge je bil ugotoviti povezavo med znanjem tujih jezikov in zaposljivostjo. V diplomski nalogi sem želela najprej teoretično nato pa še empirično preveriti, kako znanje tujih jezikov vpliva na zaposlovanje.

Ljudje se sporazumevamo z govorjenjem in smo edina živa bitja, ki lahko govorijo. Jezik je zato zelo pomemben za komunikacijo. Ljudje se jezika učimo že od rojstva in se ga naučimo iz okolja, v katerem živimo. Znanja jezika ne pozabimo, ampak ga skozi celotno življenje nadgrajujemo. Globalizacija pa je povzročila, da se vrednost znanja različnih tujih jezikov še povečuje. Tujega jezika ne govorimo od rojstva, temveč se ga naučimo v nadaljnjem življenju, saj navadno ni govorjen v državi, v kateri smo se rodili in v kateri živimo.

V Evropski uniji več kot polovica prebivalcev poleg maternega jezika govori še en tuji jezik, približno četrtnina pa poleg maternega govori še dva tuja jezika. Na stopnjo znanja tujih jezikov imajo velik vpliv socialno-demografske značilnosti. Mladi, posamezniki na vodilnih mestih in tisti, ki so v procesu šolanja, večinoma poleg maternega jezika govorijo še dva tuja jezika. V Evropski uniji je najbolj razširjen tuji jezik angleščina, nato sledijo francoščina, nemščina, španščina in ruščina. Angleščina je tudi eden izmed najbolj uporabnih tujih jezikov (European Commission, Special Eurobarometer 386, 2012).

Po Evropi se srečujejo s podobnimi problemi zaposljivosti kot v Sloveniji. Tudi v naši državi se ranljive skupine posameznikov težje zaposlijo, sem spadajo predvsem mlajše generacije, ki iščejo svojo prvo zaposlitev, posamezniki, ki so manj izobraženi, in starejše generacije, ki so tik pred upokojitvijo. Krivda, da so posamezniki brez zaposlitve, ni samo njihova, k stopnji brezposelnosti veliko pripomore tudi trg delovne sile oziroma sistem v državi. Posamezniki pa lahko za izboljšanje situacije veliko naredijo tudi sami, tako da se nenehno izobražujejo in pridobivajo nova znanja ter s tem razvijajo svoje kompetence.

Znanje tujih jezikov ima veliko prednosti. Ena izmed glavnih prednosti znanja tujih jezikov je ta, da prinaša to znanje več možnosti za zaposlitev. Z znanjem tujih jezikov smo na trgu delovne sile bolj konkurenčni, saj imajo zaposleni z znanjem tujih jezikov, ki delajo v mednarodnih podjetjih, veliko vrednost in jih delodajalci ter poslovni partnerji, s katerimi delajo, bolj cenijo. Če s poslovnimi partnerji govorimo v njihovem jeziku, nam ti bolj zaupajo in opazijo, da se za njih bolj trudimo, tako pa tudi hitreje dobimo posel, saj lahko zgradimo z njimi dober odnos. Podjetja veliko poslov izgubijo tudi zaradi neznanja jezikov svojih zaposlenih. Tisti, ki imajo dobre jezikovne kompetence, bolj razumejo okolje, kjer govorijo ta tuji jezik, in posledično

sprejemajo boljše poslovne odločitve. Zanje tujih jezikov pa ima tudi druge prednosti. Taki posamezniki se bolje znajdejo tudi na poslovnih potovanjih, preklapljanje med enim in drugim jezikom pa dobro vpliva tudi na miselne procese. Med posamezniki z dobrimi jezikovnimi kompetencami je večja stopnja zaposlenosti. Poleg tega so posamezniki z dobrimi jezikovnimi kompetencami navadno na boljšem delovnem mestu, ki je tudi bolje plačano in bolj stabilno. Veliko delovnih mest temelji na znanju tujih jezikov, mednje spadajo prevajalci in tolmači, ki so zaposleni v mednarodnih podjetjih, v pravnih službah in v vladah, saj prevajajo razne strokovne dokumente in sodelujejo na poslovnih sestankih, kjer prevajajo in tolmačijo. Na znanju tujih jezikov temeljijo tudi drugi poklici, kot so učitelj tujih jezikov, delavec v turistični agenciji, turistični vodnik, delavec v hotelu, v letalskih družbah ... Za države, ki se uvrščajo v sam gospodarski vrh, je značilna večjezičnost; te države so Švica, Luksemburg in Singapur.

Delodajalci imajo različne zahteve glede znanja tujih jezikov, kar je odvisno od tega, na katerih trgih podjetje deluje, vendar zahteva večina delodajalcev znanje angleškega jezika. Znanje angleškega jezika je danes postalo že samoumevno, tako kot je samoumevno, da so posamezniki računalniško pismeni. Med tujimi jeziki je najbolj razširjen angleški jezik, zato se vrednost znanja angleškega jezika niža. Za delodajalce je odlično, če njihovi zaposleni govorijo angleški jezik in še en tuji jezik. Nekateri jeziki so bolj razširjeni in uporabni, velik vpliv na to imajo ekonomska odprtost držav in moč ter gospodarski položaj posamezne države. V prihajajočih letih pa bodo na svetovni gospodarski trg vplivali tudi drugi jeziki, kot so španščina, portugalsščina, kitajščina, arabščina in nemščina. Zahteve po znanju tujih jezikov v podjetjih naraščajo z velikostjo podjetij, saj večja podjetja navadno pogosteje delujejo na različnih tujih trgih. Zahteve po jezikovnih kompetencah se razlikujejo tudi glede na dejavnost, s katero se podjetje ukvarja. Znanje tujih jezikov se zahteva v podjetjih, ki se ukvarjajo s prodajo, trgovino, z IT tehnologijo ...

Podjetja morajo stopnjo znanja tujih jezikov bodočih zaposlenih tudi preveriti. Katere jezikovne kompetence posamezniki obvladajo, delodajalci najprej preberejo v življenjepis in posameznih potrdilih, ki jih kandidati priložijo prošnji za delo. Znanje tujih jezikov pa nato med postopkom zaposlitve oziroma na razgovoru za delo tudi preverijo. Najpogosteje delodajalci znanje jezika preverjajo ustno med razgovorom, tako da del razgovora poteka v drugem jeziku. Med razgovorom za preverjanje znanja lahko uporabijo tudi krajše pisne teste. Nekateri delodajalci pa preverjanje znanja jezika prepustijo zunanjim izvajalcem, raznim jezikovnim centrom.

Posamezniki dosegajo različne stopnje znanja tujega jezika. V Evropski uniji velja mednarodni standard za ocenjevanje jezikovne sposobnosti, znanje jezika se vrednoti na podlagi lestvice CEFR. To je šeststopenjska lestvica od A1 do C2. Vsaka stopnja vsebuje podroben opis, kaj mora posameznik, ki dosega to stopnjo, obvladati, ocenjujejo pa se slušno, bralno in govorno sporazumevanje. Delodajalci večinoma zahtevajo, da njihovi zaposleni dosegajo stopnjo B1 ali

B2. Pomembneje jim je, da dosegajo višjo stopnjo pri govornem sporazumevanju kot pa pri pisnem oziroma bralnem.

Stopnjo znanja tujih jezikov lahko posamezniki tudi izboljšajo. Evropska unija veliko pozornosti usmerja na to področje in se trudi stanje znanja tujih jezikov še izboljšati. Skupaj z državami članicami skušajo šolske sisteme prilagoditi potrebam na trgu. Spodbuja pa tudi vseživljenjsko učenje jezikov. Evropska komisija ustvarja razne programe in načrte za izboljšane stanja znanja tujih jezikov. Evropska unija v zadnjih letih omogoča študijske izmenjave, mladi lahko del študija opravijo v tujini in tako osvojijo oziroma izboljšajo jezikovne kompetence. Najbolj znan primer študijske izmenjav je Erasmus, ta študijska izmenjava se izvaja tudi v Sloveniji. Večja podjetja zelo cenijo posameznike, ki so se udeležili kakšne študijske izmenjave. Podjetja svojim zaposlenim nudijo tudi različna jezikovna usposabljanja. Večja podjetja, ki so zelo mednarodno usmerjena, snujejo načrte in ukrepe, s katerimi bi zmanjšali jezikovne ovire. Podjetja vse več zaposlujejo tudi lokalne zastopnike, ki že poznajo trg in obvladajo jezik. Podjetja veliko pozornosti namenijo usposabljanju, saj je poslovni izid na tujih trgih odvisen tudi od komunikacije, ne le od cene in kakovosti izdelkov ali storitev.

Mobilnost postaja v današnjem času vse pomembnejša. V načrtih Evropske unije je eden izmed glavnih mehanizmov za povečevanje zaposljivosti prav mobilnost mladih. Mobilnost mlade bolje pripravi na trg zaposlitve, velik poudarek mobilnosti pa dajejo tudi v bolonjskih izobraževalnih sistemih (Flander 2011, 14). Mobilnost pripomore k boljšemu znanju tujih jezikov med mladimi, podjetja pa zelo cenijo to znanje in izkušnje, ki jih mladi pridobijo med študijem ali prakso v tujini. V mednarodnih podjetjih cenijo kompetence in spretnosti, ki jih mladi pridobijo v tujini. Evropska unija se trudi izboljšati tudi mobilnost delovne sile, predvsem poklicno mobilnost, to je mobilnost med različnimi poklici, saj posamezniki s tem pridobijo bogate delavne izkušnje. Mobilnost med mladimi ima veliko pozitivnih učinkov. Eden izmed glavnih je boljše znanje tujih jezikov. Mladi med prakso ali študijem v tujini spoznajo nove kulture, mobilnost pa pripomore tudi k boljšemu osebnemu razvoju in samostojnosti. Mladi se v tujini naučijo boljše prilagajati spremembam in delovati tudi v stresnih situacijah. Mladi lahko vse te kompetence in izkušnje, ki jih pridobijo z mobilnostjo, uporabijo v procesu iskanja zaposlitve.

V svoji raziskavi sem prišla do pomembnih ugotovitev. Glede na rezultate raziskave sem ugotovila, da slovenska podjetja tudi veliko delujejo na tujih trgih in zato je znanje tujih jezikov tudi v Sloveniji zelo pomembno. Glede na hipoteze sem ugotovila, da delodajalci hitreje zaposlijo kandidata, ki ima znanje tujih jezikov, kot pa kandidata brez znanja tujih jezikov. Iz tega sklepam, da je delodajalcem znanje tujih jezikov zelo pomembno. Najpogosteje zahtevani tuji jezik je angleščina, nato sledita nemški jezik in hrvaški. Delodajalcem je najpomembnejše, da njihovi zaposleni govorijo angleško, drugi tuji jezik pa predstavlja samo prednost. V podjetjih, ki so sodelovala v raziskavi, stopnjo znanja tujih jezikov preverjajo. Najpogosteje

stopnjo znanja preverjajo med razgovorom za delo kar z ustnim preverjanjem, nekateri, vendar je teh manj, se odločijo za pisno preverjanje znanja s testi, nekateri pa za preverjanje izberejo tudi zunanje izvajalce, kot so jezikovni centri. Znanje tujih jezikov je pomembno v različnih dejavnostih, vendar je pomembno v vseh podjetjih, ki poslujejo tudi v tujini. V raziskavi sem ugotovila tudi, da podjetja vlagajo v jezikovna usposabljanja in izobraževanja zaposlenih.

Dobljeni rezultati raziskave so bili takšni, kot sem pričakovala. Ugotovitve moje raziskave pa se ne razlikujejo od ugotovitev, ki sem jih navedla v teoretičnem delu diplomske naloge.

Anketni vprašalnik je reševalo 52 podjetij, čeprav sem anketni vprašalnik poslala na več kot 300 podjetij, zato sem imela premajhen vzorec in dobljenih rezultatov ne morem posplošiti. Podjetja niso bila zelo zainteresirana za reševanje anketnega vprašalnika. Poleg tega so anketni vprašalnik lahko tudi prehitro in pomanjkljivo brali ali pa so neresnično odgovarjali. Obstaja tudi možnost, da so bila vprašanja napačno postavljena in zato ni bilo danega pravega odgovora, poleg tega bi lahko dodala še več vprašanj in tako dobila še bolj podrobne rezultate. Teoretični del bi tudi lahko še izboljšala, tako da bi preučila še več literature, vendar je literature s tega področja v knjižnicah zelo malo ali pa je že zastarela.

Diplomska naloga ima tudi dobre strani. Naloga je sestavljena pregledno in je jasno napisana, rezultati raziskave pa so prikazani pregledno s preglednicami in so statistično obdelani s frekvenco in odstotki.

Znanje tujih jezikov je v podjetjih pomembno in kandidatom za zaposlitev prinaša prednost, vendar pa bi bilo nadalje dobro raziskati tudi, v kolikšni meri delodajalci resnično upoštevajo znanje tujih jezikov pri zaposlovanju. Dobro bi bilo raziskati tudi, v kolikšni meri delodajalci resnično namenjajo sredstva za jezikovna usposabljanja in izobraževanja.

LITERATURA

- Atelšek, Rok. 2016. Kateri jezik se naj učim, da bom dobil službo?
[Http://www.languagesitter.si/uploads/1/9/4/5/19451141/22_2_2016_-_siol_-_kateri_jezik_se_naj_nau%C4%8Dim_da_bom_dobil_sl%C5%BEbo.pdf](http://www.languagesitter.si/uploads/1/9/4/5/19451141/22_2_2016_-_siol_-_kateri_jezik_se_naj_nau%C4%8Dim_da_bom_dobil_sl%C5%BEbo.pdf) (17. 4. 2017).
- Bitenc Peharc, Suzana, Tratnik, Alenka. Zaključno poročilo: Standardizacija izpitnih nalog v okviru projekta »Umestitev izpitov iz angleščine v skupni evropski jezikovni okvir«.
[Http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/Strukturni_skladi/Gradiva/Gradivo_Strukturni_skladi_Anglescina_Zakljucno_porocilo.pdf](http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/Strukturni_skladi/Gradiva/Gradivo_Strukturni_skladi_Anglescina_Zakljucno_porocilo.pdf) (15. 4. 2017)
- Bizovičar, Milka. 2016. Jeziki: Splošni še gredo, strokovni pač ne. Delo.
[Http://www.delo.si/gospodarstvo/kariera/splosni-jezik-se-gre-strokovni-pac-ne.html](http://www.delo.si/gospodarstvo/kariera/splosni-jezik-se-gre-strokovni-pac-ne.html) (15. 4. 2017).
- Budal, Martina. 2013. Neznanje tujih jezikov stane. Revija Podjetnik.
[Http://www.podjetnik.si/clanek/neznanje-tujih-jezikov-stane-20130910#](http://www.podjetnik.si/clanek/neznanje-tujih-jezikov-stane-20130910#) (19. 4. 2017).
- Dernovšek, Igor. 2016. V naših šolah učijo predvsem angleščino, delodajalci pa potrebujejo znanje nemščine. Dnevnik. [Https://www.dnevnik.si/1042750403/slovenija/v-nasih-solah-ucijo-predvsem-anglescino-delodajalci-pa-potrebujejo-znanje-nemscine](https://www.dnevnik.si/1042750403/slovenija/v-nasih-solah-ucijo-predvsem-anglescino-delodajalci-pa-potrebujejo-znanje-nemscine) (19. 4. 2017).
- Dictionary.com's 21st Century Lexicon. B. L. Vstopna stran.
[Http://www.dictionary.com/browse/foreign--language](http://www.dictionary.com/browse/foreign--language) (21. 3. 2017).
- Doherty, James. 2016. Five reasons why knowing foreign language will help your career.
[Http://www.winterwyman.com/blog/five-reasons-why-knowing-foreign-language-will-help-your-career](http://www.winterwyman.com/blog/five-reasons-why-knowing-foreign-language-will-help-your-career) (21. 3. 2017).
- Drobnič, Robert. 2009. Slovenski trg dela danes in jutri: kritičen pogled na trg dela in razvojne možnosti s primeri dobrih praks. Ljubljana: Planet GV.
- European Commission. Izobraževanje in usposabljanje: Uradni jeziki v EU.
[Http://ec.europa.eu/education/policy/linguistic-diversity/official-languages-eu_sl](http://ec.europa.eu/education/policy/linguistic-diversity/official-languages-eu_sl) (25. 4. 2017).
- Evropska komisija. B. L. a. Vstopna stran. https://ec.europa.eu/info/index_sl (17. 4. 2017).
- Evropska komisija. 2011. Jezikovni priročnik za evropsko poslovanje: Uspešna komunikacija v mednarodni trgovini. [Http://bookshop.europa.eu/sl/jezikovni-priro-nik-za-evropsko-poslovanje-pbNC3110923/?CatalogCategoryID=SIKABst.SEAAAEjGJEY4e5L](http://bookshop.europa.eu/sl/jezikovni-priro-nik-za-evropsko-poslovanje-pbNC3110923/?CatalogCategoryID=SIKABst.SEAAAEjGJEY4e5L) (24. 4. 2017).
- Evropska komisija. B. L. b. Mladi in mobilnost – odgovori na pogosta vprašanja.
[Http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-10-408_sl.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-10-408_sl.htm) (2. 6. 2017).
- Evropski parlament. B. L. Kratki vodnik po evropski uniji.
[Http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sl/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.13.6.html](http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sl/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.13.6.html) (21. 4. 2017).
- Evropska Unija. B. L. a. Osnovne informacije o Evropski uniji: Države.
[Https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_sl](https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_sl) (17. 4. 2017).
- Evropska Unija. B. L. b. Uprava EU - osebje, jeziki in lokacija institucij.
https://europa.eu/european-union/about-eu/figures/administration_sl (4. 5. 2017).
- Finc, Mojca. 2012. Tuji jeziki in delo: Ponekod še sanjajo v angleščini. Borza dela, Delo.
[Http://www.delo.si/druzba/delova-borza-dela/tuji-jeziki-in-delo-ponekod-se-sanjajo-v-anglescini.html](http://www.delo.si/druzba/delova-borza-dela/tuji-jeziki-in-delo-ponekod-se-sanjajo-v-anglescini.html) (17. 4. 2017).

- Flander, Alenka. 2011. Je mobilni študent tudi bolj zaposljiv? Raziskava o pogledu delodajalcev na študijsko mobilnost. V *Poti internacionalizacije: politike, trendi in strategije v visokem šolstvu v Evropi in Sloveniji*, ur. Klemen Miklavčič, 84-119. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica.
- Gorišek, Urša. 2012. Znanje tujih jezikov in zaposljivost. Diplomaska naloga, Univerza na Primorskem, Fakulteta za Management Koper.
- Ignjatović, Miroljub, Anton Kramberger, Samo Pavlin, Marjan Svetičič, Darja Štark in Martina Trbanc. 2007. Zaposljivost v Sloveniji – analiza prehoda iz šol v zaposlitve: stanje, napovedi, primerjave. Ljubljana: Založba FDV.
- Kokemuller, Neil. 2016. Does Speaking a Foreign Language Help You Get a Job? [Http://work.chron.com/speaking-foreign-language-job-27872.html](http://work.chron.com/speaking-foreign-language-job-27872.html) (21. 3. 2017).
- Kramberger, Anton. 2007. Problem zaposljivosti v informacijski dobi. V *Zaposljivost v Sloveniji – analiza prehoda iz šol v zaposlitve: stanje, napovedi, primerjave*, ur. Anton Kramberger in Samo Pavlin, 11-37. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Mint International House Ljubljana. B. L. Znanje tujih jezikov – pomemben dejavnik zaposlovanja. [Https://www.mint.si/o-mintu/infografika/](https://www.mint.si/o-mintu/infografika/) (2. 5. 2017).
- R.L.G. 2014. Johnson: What is a foreign language worth? *The Economist*. [Http://www.economist.com/blogs/prospero/2014/03/language-study](http://www.economist.com/blogs/prospero/2014/03/language-study) (22. 3. 2017).
- Shoshan, Ofer. 201. The 6 Top Languages Global-Minded CEOs Should Know. *The Entrepreneur*. [Https://www.entrepreneur.com/article/244233](https://www.entrepreneur.com/article/244233) (17. 4. 2017).
- Tuš, Jadranka. 2012. Evropski dan jezikov 2012. [Http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6207](http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6207) (19. 4. 2017).
- Vioreanu, Diana. 2015. 6 Business Languages that All Global Minded Managers Should Learn. [Http://www.languagelearningportal.com/articles/en-GB/1359/6-business-languages-that-all-global-minded-managers-should-learn.html](http://www.languagelearningportal.com/articles/en-GB/1359/6-business-languages-that-all-global-minded-managers-should-learn.html) (23. 3. 2016).
- Zver, Sofija. 2012. Language learning is an investment: The Case of Language Schools in Ethnically Mixed Area in Prekmurje. *Journal of ethnic studies*. [Https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-TGO1RLUN/?query=%27keywords%3Dve%C4%8Djezi%C4%8Dnost%27&pageSize=25&fyear=2012](https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-TGO1RLUN/?query=%27keywords%3Dve%C4%8Djezi%C4%8Dnost%27&pageSize=25&fyear=2012) (17. 4. 2017).

VIRI

- The European Commission. 2012. *Foreign language learning statistic*. [Http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Foreign_language_learning_statistics](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Foreign_language_learning_statistics) (21. 3. 2017).
- The European Commission. 2015. *Study on foreign language proficiency and employability*. [Http://www.erasmusplus.sk/kniznica/publikacie/Final_Report.pdf](http://www.erasmusplus.sk/kniznica/publikacie/Final_Report.pdf) (21. 3. 2017).
- Eurostat. 2016. *Foreign language learning statistics*. [Http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Foreign_language_learning_statistics](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Foreign_language_learning_statistics) (21. 3. 2017).
- Statistični urad Republike Slovenije. B. L. *Vstopna stran*. [Http://stat.si/](http://stat.si/) (2. 6. 2017).

PRILOGE

Priloga 1 Anketni vprašalnik

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sem Nina Poljak, študentka 3. letnika Fakultete za management v Kopru, in potrebujem pomoč pri izdelavi diplomske naloge na temo znanja tujega jezika in zaposlovanja. Prosim vas, da odgovorite na zastavljena vprašanja in mi tako pomagate pri raziskovanju. Izpolnjevanje vprašalnika je anonimno, podatki pa bodo uporabljeni samo v raziskovalne namene. Prosim vas, da izpolnjujete čim bolj iskreno. Reševanje vprašalnika vam bo vzelo le nekaj minut. Hvala za sodelovanje.

1. Katera je glavna dejavnost (glede na standardno klasifikacijo dejavnosti), s katero se ukvarja vaše podjetje?
 - a) Rudarstvo
 - b) Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo
 - c) Oskrba z električno energijo, paro ali plinom
 - d) Pridelovalna dejavnost
 - e) Trgovina
 - f) Gostinstvo
 - g) Gradbeništvo
 - h) Promet in skladiščenje
 - i) Informacijske in komunikacijske dejavnosti
 - j) Drugo: _____

2. Kam po velikosti spada vaše podjetje glede na Zakon o gospodarskih družbah (izpolnjevati mora dve od treh meril)?
 - a) Mikro (manj kot 10 delavcev, čisti prihodki od prodaje so nižji od 700 000 € in vrednost aktive ne presega 350 000 €)
 - b) Majhno (podjetje ima 10–49 zaposlenih, čisti prihodki od prodaje v poslovnem letu ne presegajo 8 000 000 €, vrednost aktive ni višja od 4 000 000 €)
 - c) Srednje (podjetje ima 50–249 zaposlenih, čisti prihodki od prodaje ne presegajo 40 000 000 € in vrednost aktive ni višja od 20 000 000 €)
 - d) Veliko (podjetje ima zaposlenih več kot 250 ljudi, več kot 40 000 000 € prihodkov od prodaje in več kot 20 000 000 € vrednosti aktive)

3. Ali se vam zdi znanje tujih jezikov vaših zaposlenih pomembno?
 - a) Da
 - b) Ne

4. Ali vaše podjetje deluje tudi na tujih trgih?
 - a) Da
 - b) Ne (Če ste izbrali odgovor ne, prosim, pojdite na 6. vprašanje.)

Priloga 1

5. Na katerih tujih trgih deluje vaše podjetje? (Če ste odgovorili na to vprašanje, prosim, pojdite na 7. vprašanje.)
- a) Nemčija
 - b) Avstrija
 - c) Italija
 - d) Hrvaška
 - e) Francija
 - f) ZDA
 - g) Kitajska
 - h) Drugo: _____

6. Zakaj vaše podjetje ne deluje na tujih trgih? Prosim, pojasnite.

7. Ali hitreje zaposlite iskalca zaposlitve, ki ima znanje tujih jezikov?

- a) Da
- b) Ne

8. Znanje katerega tujega jezika zahtevate pri vaših zaposlenih?

9. Ali zahtevate znanje več tujih jezikov?

- a) Da
- b) Ne

10. V spodnji tabeli označite, kako pomembno se vam zdi znanje tega jezika pri vaših zaposlenih.

	Sploh se nam ne zdi pomembno	Ne zdi se nam pomembno	Ne moremo se odločiti	Zdi se nam pomembno	Zdi se nam zelo pomembno
Angleščina					
Nemščina					
Italijanščina					
Hrvaščina					
Španščina					
Madžarščina					
Ruščina					
Kitajščina					
Francoščina					
Finščina					

11. Ali na razgovoru za delo oz. med postopkom zaposlitve preverite znanje tujega jezika?

- a) Da
- b) Ne (Če ste izbrali ta odgovor, prosim, pojdite na 13. vprašanje)

12. Na kakšen način preverite znanje tujega jezika?

- a) Ustno med razgovorom
- b) Pisno na razgovoru
- c) Za ocenjevanje izberete zunanjega izvajalca (jezikovno šolo)

13. Na katerih delovnih mestih se vam zdi znanje tujega jezika zelo pomembno?

14. Ali menite, da se bo potreba po znanju tujih jezikov z leti še stopnjevala?

- a) Da
- b) Ne

15. Ali vaše podjetje vlaga v jezikovna usposabljanja zaposlenih?

- a) Da
- b) Ne (Če ste izbrali ta odgovor, prosim, preskočite 16. vprašanje.)

16. Kakšna jezikovna usposabljanja omogočite zaposlenim?
